

DEN NORSKE KIRKE

Fredrikstad kirkelige fellesråd

Årsrapport 2021

Innhold

1. Innledning: Gjenåpning og nystart - å rigge seg for framtida	4
2. Fellesrådets virksomhet og hovedtall	5
2.1. Fellesrådets mandat og ansvarsområde	5
2.2. Den norske kirkes menigheter i Fredrikstad	5
2.3. Fellesrådets sammensetning og møter	6
2.4. Nøkkeltall fra statistikken	8
3. Mål og tiltak. Vurdering av resultatmål	9
3.1. Gudstjenester og kirkelige handlinger	10
Gudstjenester	10
Vigsels	10
Gravferd.....	10
3.2. Dåp og trosopplæring.....	11
Dåp	11
Økt satsing på trosopplæring.....	11
3.3. Samfunnsengasjement, dialogarbeid og diakoni	14
Prosjektmidler	16
Håpets katedral	17
Haugejubileet, Hauge-senteret	18
3.4. Kunst- og kulturarbeid	19
Konsserter, kirkemusikk	19
Egil Hovland festivalen	19
Egil Hovland-akademiet.....	20
3.5 Kommunikasjon	22
4. Medarbeidere	24
Antall årsverk og ansatte	24
Administrasjonsutvalget.....	26
Arbeidsmiljøutvalget	26
Medarbeiderundersøkelse	26
Sykefravær.....	27
Kontakt med de tillitsvalgte	27
Redegjørelse om tilstand med hensyn til likestilling og diskriminering	27
5. Økonomi	30

6. Gravplassforvaltningen.....	36
Gravplassmelding.....	36
Statistikk.....	36
Investeringsprosjekter	36
Personal.....	39
7. Kirkene, drift og vedlikehold	40
Drifts- og investeringsbudsjett	40
Drift og vedlikehold.....	41
Korona-midler i 2020-2021	43
Noen hovedpunkter for kirkene 2021	44
Vedlegg: Mål- og strategiplan 2021 – 2024	51

Årsrapporten er vedtatt i Fredrikstad kirkelige fellesråd, 16. mars 2022.

Marianne Antonsen
leder, Fredrikstad kirkelige fellesråd

Asbjørn Paulsen
kirkeverge i Fredrikstad

1. Innledning: Gjenåpning og nystart - å rigge seg for framtida

Årsrapporten for 2021 har - som i 2020 - en rød tråd *pandemien og alle medfølgende begrensninger* på vanlig aktivitet i kirkene. Året startet med en tilnærmet total nedstengning med unntak for gravferd. 25. september ble alle smitteverntiltak opphevet – men de ble innført på 2. desember, med ytterligere innstramminger 15. desember.

Dermed har det gjennom nesten hele året vært begrensninger i hvor mange som kan være til stede, avhengig av forskrifter gitt av regjeringen og kommunen. Debatten har gått om kirkebenker kan defineres som «fast monterte seter», og hvordan «nummererte, tilviste plasser» håndteres. Administrasjon, kirketjenere, ansvarlige for renhold og de som arbeider på gravplassene, der aktiviteten ikke kunne settes på vent, har ytt service på mange måter.

Samtidig vet vi at pandemien har påvirket menneskene på et mer grunnleggende plan, med opplevelser av ensomhet, tap og utrygghet. Forskjeller som fantes også før mars 2020 er blitt tydeligere. Midt i dette har vi prøvd å *være til stede som åpen kirke*, og tilbudt gudstjenester på nett, kveldsandakter, utendørs arrangement, åpen kirke/kirkevandring. Prioritering av barn og unge og sårbare grupper har vært viktig. For å opprettholde konfirmantopplegg, trosopplæring og diakoni og kulturtilbud og kommunisere om dette har de ansatte vist stor kreativitet, som årsrapporten forteller om.

Etter kirkeordningen er driftsansvaret for kirkebyggene og gravplassene de viktigste oppgavene for fellesrådet. Her er flere store prosjekt fullført i 2021, som årsrapporten gjør nærmere rede for. Svært gledelig var gjenåpningen av en totalrenovert Kråkerøy kirke 22. august, etter en lang utredningsperiode. Kirken gjennomgikk sist en større renovering først på 1950-tallet, og nå kan bygget tjene befolkningen på «Blomsterøya» i nye 70 år. Også på gravplassene er det fullført viktige prosjekt, som ny fondvegg i Borge kapell og ny minnelund i Onsøy. Gravplassmeldingen som ble lagt fram for fellesrådet første gang i oktober viser hvordan vi arbeider systematisk med å utvikle tjenestene våre, i tråd med mål- og strategiplanen som fellesrådet vedtok i sitt første møte i 2021.

Å fortsatt være til stede som kirke i alle lokalsamfunn er også målet med *ny kirkelig organisering*, som har vært på høring i 2021. Den nye trossamfunnsloven trådte i kraft 1. januar 2021. Før dette ga kirkeloven detaljert regelverk for organisering av kirken. Nå har Stortinget gjennom trossamfunnsloven overlatt til Kirkemøtet å beslutte kirkens organisering. Innenfor visse rettslige rammer er det opp til kirken selv å bestemme hvordan trossamfunnet skal være organisert. Felles arbeidsgiver for alle ansatte og finansiering av kirken har vært de viktigste temaene, også da Fredrikstad kirkelige fellesråd gav sitt hørings svar.

I høringsbrevet om ny kirkelig organisering finnes en refleksjon som gir et viktig perspektiv: «Den norske kirke må rigge seg for framtiden. Vi vet ennå ikke hvordan samfunnet vi framstår «post-korona». Men det vi vet er at både samfunnet og kirkens medlemmers behov er i endring og at det blir sentralt for å kirken og videreføre sin rolle som folkekirke som er aktivt til stede i folks liv.»

Korona-pandemien har påført oss et brudd i kirkelig aktivitet, men også en mulighet til å løfte blikket og se kirken også litt fra utsiden, som et trossamfunn og som en sentral samfunnsaktør. Perioden vi har vært gjennom uten muligheter til å drive det meste av vår ordinære virksomhet som vanlig hjelper oss til å vurdere hvordan vi ønsker å være kirke med friske øyne.

Sammen bygger vi folkekirken – med visjonen: «Mer himmel på jord». Fellesrådet vil uttrykke en stor takk til alle frivillige, rådsmedlemmer og ansatte som på hver sin måte har bidratt til det i 2021.

2. Fellesrådets virksomhet og hovedtall

2.1. Fellesrådets mandat og ansvarsområde

Fredrikstad kirkelige fellesråd omfatter 10 sokn, og er ansvarlig for den forvaltningsmessige driften av kirker og gravplasser i Fredrikstad. Fellesrådet er arbeidsgiver for alle lokalt kirkelig ansatte og ivaretar kontakten med Fredrikstad kommune. Menighetsrådene er ansvarlige for det lokale kirkelige arbeidet.

Fredrikstad kirkelige fellesråds virksomhet skjer i medhold av Kirkeordning for Den norske kirke:

§ 17. Kirkelig fellesråds oppgaver

Kirkelig fellesråd skal ivareta administrative og økonomiske oppgaver på vegne av soknene, utarbeide mål og planer for den kirkelige virksomhet i kommunen, fremme samarbeid mellom menighetsrådene og ivareta soknenes interesser i forhold til kommunen.

Kirkelig fellesråd er ansvarlig for

- a) bygging, drift og vedlikehold av kirker,*
- b) anlegg, drift og forvaltning av gravplasser,*
- c) opprettelse og nedleggelse av stillinger som lønnes over fellesrådets budsjett,*
- d) anskaffelse og drift av kirkekontor,*
- e) administrativ hjelp for prostens virksomhet nasjonalt yter tilskudd til det,*
- f) anskaffelse av lokaler, utstyr og materiell til konfirmasjonsopplæring.*

Kirkelig fellesråd foretar tilsetting av og har arbeidsgiveransvaret for alle tilsatte som lønnes over fellesrådets budsjett. Før tilsetting og fastsetting av instruks skal vedkommende menighetsråd gis anledning til å uttale seg. Kirkelig fellesråd kan bemyndige menighetsråd til å utøve tilsettingsmyndighet og andre arbeidsgiverfunksjoner for stilling hvor dette ellers ville ligge til fellesrådet. Kirkelig fellesråd kan også tildele utvalg som nevnt i § 41 første ledd myndighet til å foreta tilsetting og treffe avgjørelser i saker som gjelder forholdet mellom soknene eller soknet som arbeidsgiver og de tilsatte.

Kirkelig fellesråd forvalter inntekter og formue knyttet til kirke og kirkefond, tilskudd til kirkelig virksomhet fra kommunen eller kirkens virksomhet nasjonalt og midler menighetsråd stiller til fellesrådets disposisjon for å løse oppgaver i soknene. Regler om budsjettordning, regnskapsføring og revisjon gis av Kirkemøtet.

Kirkelig fellesråd utfører for øvrig de oppgaver som etter avtale blir overlatt det av det enkelte menighetsråd.

2.2. Den norske kirkes menigheter i Fredrikstad

Den norske kirke i Fredrikstad er organisert i 10 sokn. Oversikten viser medlemstall ved utgangen av 2021, med endring i prosent fra 2020:

- Borge menighet (7928, -6,1 %)
- Domkirken menighet (4342, +1,5 %)
- Gamle Glemmen menighet (3141, -2,4 %)
- Glemmen menighet (8301, -1,8 %)
- Gressvik menighet (6134, -0,1 %)
- Kråkerøy menighet (6964, -1,1 %)

- Onsøy menighet (5465, +1,2 %)
- Rolvsøy menighet (4355, -1,5 %)
- Torsnes menighet (1126, +1,0 %)
- Østre Fredrikstad menighet (4686, + 0,6 %)

2.3. Fellesrådets sammensetning og møter

Hver menighet er representert med ett medlem i fellesrådet, sammen med domprosten og kommunens representant.

Fellesrådet er valgt for perioden 2019 – 2023.

Nytt råd etter kirkevalget konstituerte seg 20.11.2019 og tråde i kraft 01.12.2019.

Glemmen menighetsråd	Harald Peter Stette, leder
Gamle Glemmen menighetsråd	Kate Hoel, nestleder
Borge menighetsråd	Helge Kolstad
Domkirken menighetsråd	Ingunn M. Skaarberg, fra juni: Jan Henrik Lund
Gressvik menighetsråd	Tom Odvar Olsen
Kråkerøy menighetsråd	Kjell S. Rennesund
Onsøy menighetsråd	Svein Andersen, fra oktober: Arnt Gunnar Brevik
Rolvsøy menighetsråd	Marit Synnøve Granlund
Torsnes menighetsråd	Pål Egil Nordli
Østre Fredrikstad menighetsråd	Marianne Antonsen
Fredrikstad kommunes representant	Hans Ingvald Røed
Geistlig representant: domprosten	Kari Mangrud Alvsvåg

Fellesrådets arbeidsutvalg er sammensatt av leder, nestleder, domprost og kommunens representant.

Fellesrådet har i 2021 hatt fem møter og behandlet 33 saker. Av de viktigste sakene har vært:

- Mål- og strategiplan 2021-2024
- Høring om kirkelig organisering
- Gravplassmelding
- Revisjon av grunnlagsdokumenter
- Kirkens tilstedeværelse i et år med pandemi
- Økonomiarbeid
- Tilsetting av ny kirkeverge

To av de innkalte møtene, i april og desember, lot seg ikke gjennomføre under gjeldende smittevernrestriksjoner. I stedet møttes arbeidsutvalget digitalt og behandlet i alt seks saker som ikke kunne utsettes til neste møte.

Fellesrådet innkalte i november til ett *felles møte med menighetsrådene* i november med besøk av biskop Atle Sommerfeldt. Med utgangspunkt i Den norske kirkes visjon «Mer himmel på jord» delte han sine observasjoner av status for folkekirken og hvordan utvikle den videre.

Fellesrådets viktigste *samarbeidspartnere* er øvrige organer på ulike nivå i Den norske kirke og Fredrikstad kommune.

Fellesrådets ledelse møtte ordfører og gruppeledere 8. november, et fast årlig møte med presentasjon av kirkens aktiviteter og vårt innspill i budsjettprosessen.

Fellesrådet har et formalisert *samarbeid/eierskap* hos Dialogforum Østfold, Håpets katedral, jubileet Hauge 2021.

Ny kirkelig organisering

Siden 2005 har Kirkemøtet i Den norske kirke hatt som mål å samle arbeidsgiveransvaret for alle som jobber lokalt i kirken. I mars 2021 leverte Müller-Nilssen-utvalget sin utredning om hvordan dette kan se ut med en organisering på prostinivå.

Målet med ny kirkelig organisering er en kirkeordning som skal:

- Legge til rette for at kirken når ut med evangeliet
- Frigjøre ressurser til møter med folk lokalt
- Legge til rette for at kirken oppfyller samfunnsoppdraget
- Være enkel og funksjonell
- Ha god balanse mellom embete og råd og god balanse mellom folkevalgte og ansatte
- Være fleksibel og mulig å tilpasse
- Ivareta behov til folkevalgte, ansatte, frivillige og de som søker kirkens tjenester
- Gi økt mulighet for strategisk ledelse lokalt
- Ha fokus på soknet
- Sikre at Den norske kirke er en attraktiv og rekrutterende arbeidsplass

Også kommunene var invitert til å avgi hørings svar, siden samhandling mellom kommunen og kirken lokalt er et viktig tema i den nye organiseringen. I forkant av kommunens høringsfrist 15. oktober inviterte fellesrådet og domprosten til en arbeidslunsj om ny kirkeordning for kommuneledelsen.

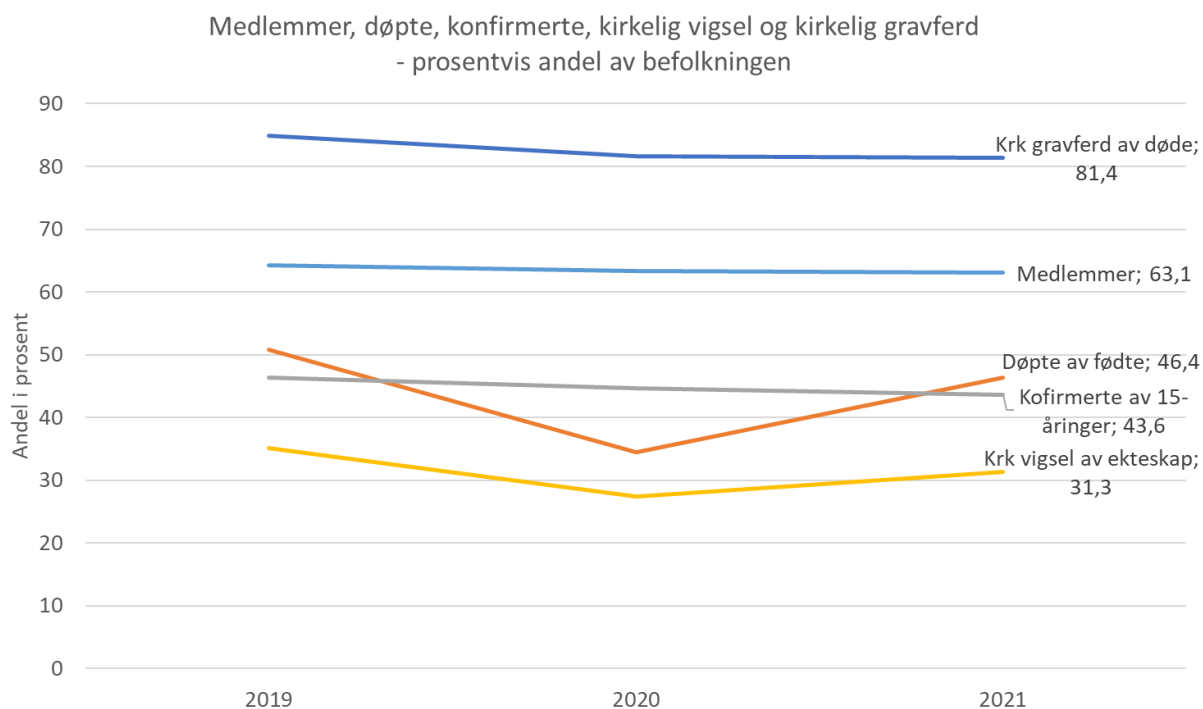
Fellesrådet har behandlet saken i møter 08.09.21 og 20.10.2021, en arbeidsgruppe forberedte saken og laget forslag til høringsuttalelse. Fellesrådet vedtok sitt hørings svar 27.11.21. Fellesrådets flertall ønsket at alle ansatte skal ha fellesrådet som arbeidsgiver, mens et stort mindretall gikk for løsningen med Den norske kirke nasjonalt som arbeidsgiver og delegasjon til lokale organer.

Bispevisitas i Borge sokn

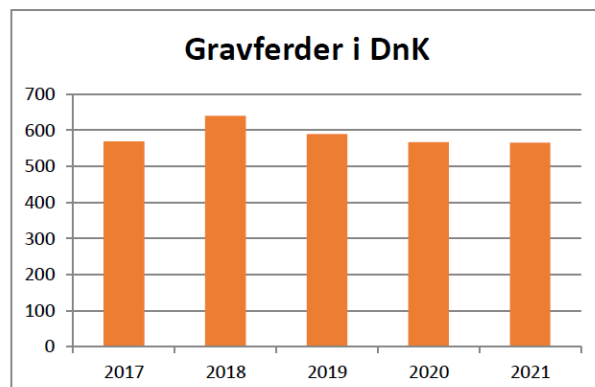
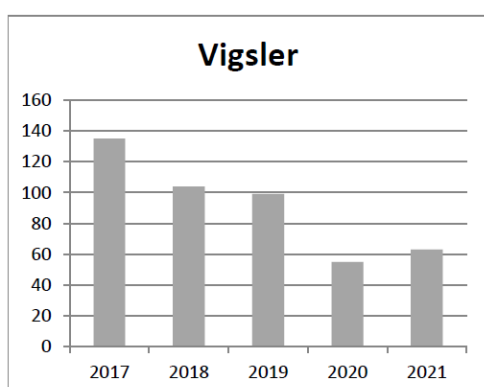
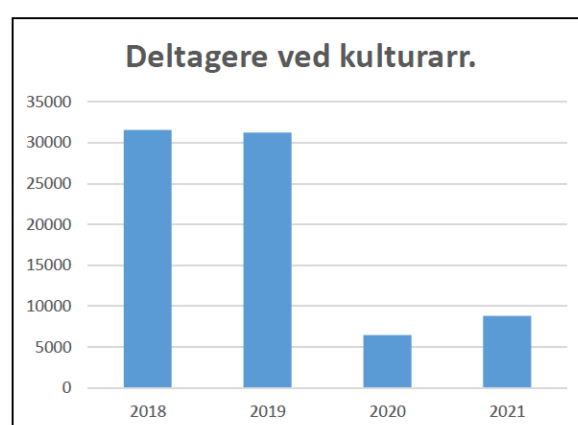
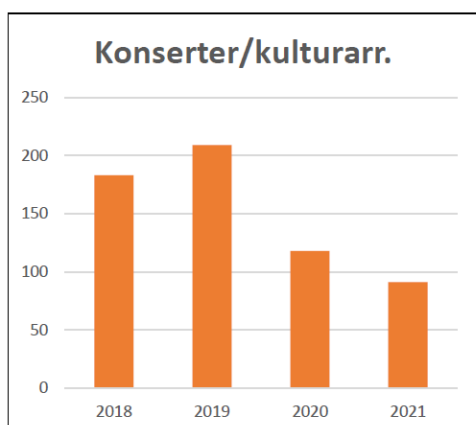
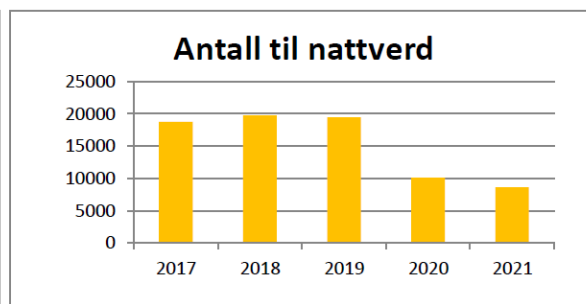
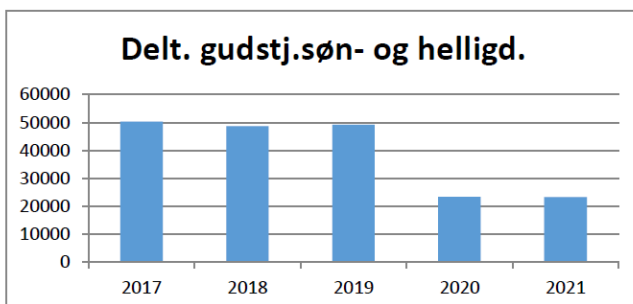
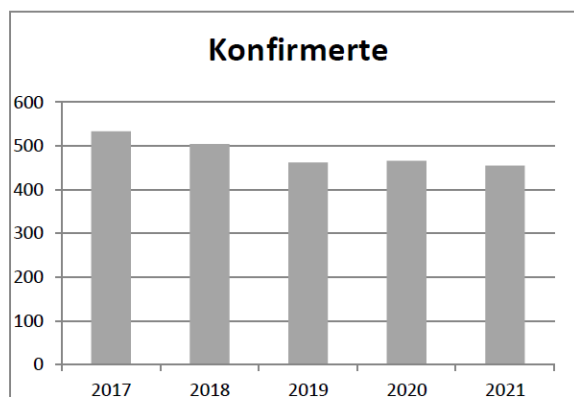
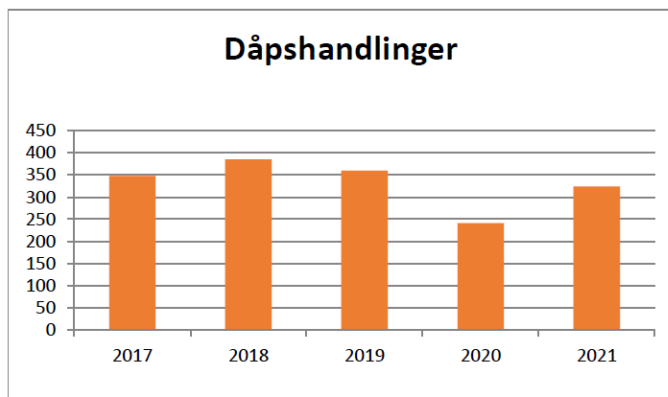
Biskop Atle Sommerfeldt gjennomførte visitas i Borge sokn 28.09. – 03.10. Det var hans siste visitas i Fredrikstad, og hans siste som biskop. Programmet hadde særlig fokus på hvordan kirken kan være til stede i et lokalsamfunn som er i endring og vekst. I visitasforedraget utfordres menigheten til å utvikle gode strategiske samhandlingsarenaer med ansatte, medlemmer og lokalsamfunnsaktører.

2.4. Nøkkeltall fra statistikken

Nøkkeltall	2019	2020	2021	Endring 2020-2021
Medlemmer	52869	52716	52442	-0,5 %
Medl. i % av folketall	64,2	63,4	63,1	
Dåpshandlinger	360	241	324	+34,4 %
Døpte i % av fødte	51	36	46	
Konfirmerte	462	466	455	-2,4 %
Konfirmerte i % av årskull	46	47	44	
Delt. gudstj. søn- og helligdager	49232	23410	23300	-0,5 %
Antall til nattverd	19462	10109	8622	-14,7 %
Konserter/kulturarrangement	209	118	91	-22,9 %
Deltagere ved kulturarrangement	31205	6477	8814	+36,1 %
Kirkelige vigslar	99	55	63	+14,5 %
Krkl. vigslar i % ekteskap	35	27	31	
Gravferder i DnK	590	567	566	-0,2 %
Gravferder totalt	695	661	687	+3,9 %
Gravferd DnK i % av døde	85	82	81	

3. Mål og tiltak. Vurdering av resultatmål

Rapporten tar utgangspunkt i mål og tiltak, sammen med fakta om gjennomførte aktiviteter i 2021.

Arbeidet med mål- og strategiplanen har vært ledet av en partssammensatt gruppe, og menighetsrådene og de ansatte har vært invitert til å gi innspill underveis. Planen ble vedtatt 16.02.2021. Planen er fulgt opp gjennom handlingsplanen som ble vedtatt sammen med budsjettet for 2021. Pandemien har preget prioriteringene i 2021, og aktiviteter og planlagt oppfølging av mål- og strategiplanen for å bidra til utvikling og omstilling har blitt både nedskalert og forskjøvet tidsmessig.

Kobling til strategiske planer fra Kirkemøtet og Borg bispedømmeråd

Kirkemøtet har vedtatt som Den norske kirkes visjon: Mer himmel på jord, og at kirkens misjon/verdier er at «Kirken vitner i ord og gjerning om frelse, frihet og håp i Jesus Kristus ved å være bekjennende, åpen, tjenende og misjonerende».

Borg bispedømmeråd har fastsatt fire strategiske mål for Den norske kirke i Borg og seks strategier for å nå målene. Disse målene og strategiene er rammene for fellesrådets mål- og strategidokument, som er vedlagt årsrapporten.

3.1. Gudstjenester og kirkelige handlinger

Mål 1: Flere deltar i og opplever gudstjenester og kirkelige handlinger som inkluderende og trosstyrkende fellesskap.

- *Kirken i Fredrikstad prioriterer et helhetlig og variert gudstjenesteliv og kirkelige handlinger preget av omsorg*

Gudstjenester

Frammøte til gudstjenester på søn- og helligdager har vært på samme nivå i 2021, som i 2020. Gjennomsnittlig frammøte per gudstjeneste var 46, det er likt 2020.

Koronarestriksjonene har påvirket gudstjenestedeltagelsen negativt. Mange har holdt seg borte som følge av smittefare. Selv på viktige høytidsdager ble ikke det mulige maksantallet på 50 nådd. Fem av kirkene i Domprostiet har i perioder hatt maksantall under 50 personer, Gamle Glemmen helt nede i 30. I perioder, som i påsken, var det ikke mulig å gjennomføre gudstjenester. Det ble da gitt et digitalt tilbud.

Glemmen menighet har satset på hverdagsgudstjenester torsdager med ulikt preg, det er et tilbud som er i ferd med å etablere seg med økende deltaking.

Vigsel

Etter et historisk lavt antall vigslar i kirkene i 2020 (55), var det en økning til 63 i 2021. Selv om det har vært mulig å gjennomføre bryllup i kirken, har det vært store begrensninger i hvor mange som kan samles til privat selskap i et leid lokale, dermed er mange avtale vigslar avlyst eller utsatt. Andel kirkelige vigslar av inngåtte ekteskap er 31 %. Å kommunisere at også et enkelt bryllup er mulig å gjennomføre i kirken, eller et annet sted med prest, bør prioriteres.

Gravferd

Oppslutningen om kirkelig gravferd er stabil, 81 % av alle døde. Nær alle kirkemedlemmer blir gravlagt med kirkelig gravferd.

Samarbeidet med begravellesbyråene har gjennom hele 2021 vært svært godt. Det er gode relasjoner og samarbeidet fungerer. Etter store endringer i smittevernet er det invitert til møter mellom kirkeverge/domprost og representanter fra begravellesbyråene. I fellesskap har vi funnet gode løsninger. Tidvis har det vært krevende å legge til rette for gravferder, ikke minst på grunn av antallsbegrensninger. Det er vondt å sette begrensninger på sorg.

3.2. Dåp og trosopplæring

Mål 2: Flere søker dåp, og deltar i trosopplæring.

- *Øke oppslutning om trosopplæring ved styrket samhandling*
- *Vurdere ny organisering med tettere samarbeid mellom menigheter*

Dåp

Antallet døpte har økt fra 241 i 2020 til 324 i 2021. Hovedgrunnen er nok at det igjen har vært mulig å samle noen flere av familie og venner. Det har vært tilbud om drop-in-dåp tre lørdager, i Onsøy og Gressvik med til sammen 18 døpte, og i Glemmen med 7 døpte. Andel døpte på Drop-in-dåp av totalt antall døpte: 7,7 % (25 av 324 døpte).

Det har vært tydelig signalisert mulighet for egen dåpsgudstjeneste etter ordinær kirketid. Dette har venner av dåpsfamilier fanget opp og dermed valgt å følge opp for egen del. Også andre dager er det gitt åpning for å kunne bruke. Noen av dåpshandlingene (3-5) har også skjedd i tilknytning til bryllup. Vi tror også at annonsering og markedsføring av Drop-in-dåp har minnet folk om muligheten for dåp, og at det kan velges andre dager/tider enn de tradisjonelle søndagene. Dette har krevd ekstra ressurser fra prest, kantor og kirketjener. Folk har vært fornøyd, men samtidig mister man noe av menighetstilknytning og gudstjenesteopplevelse for dåpsfølget.

Økt satsing på trosopplæring

Fellesrådet har med som tiltak i mål- og strategiplanen å styrke samhandling og vurdere ny organisering. Resultatindikatorerne for trosopplæring har utfordret oss over flere år. Dessverre har oppslutningen vist nedadgående tendens på flere tiltak, men med to svært annerledes år bak oss preget av mange avlysninger på grunn av pandemien er det vanskelig å se klare trender. Men det er også menigheter som rapporterer om økt oppslutning på noen av sine tiltak i 2021. Her trengs det en grundigere tilstandsanalyse før ny organisering og andre tiltak kan iverksettes.

Fredrikstad kirkelige fellesråd ved kirkeverge og domprost i Fredrikstad sendte i april 2021 søknad om tilskudd til prosjektstilling for trosopplæringen. Borg bispedømme innvilget søknaden om midler til en koordinator 9. september 2021. Det er åpnet for å søke om videreføring av stillingen. Stillingen ble utlyst høsten 2021, og en koordinator i 100 % stilling er ansatt, og i arbeid fra januar 2022.

Målet med en slik stilling er å løfte og videreutvikle trosopplæringsfeltet og kirkens arbeid med barn og unge. Det ligger til prosjektstillingen å koordinere samarbeid på tvers i prostiet. Viktige tema å arbeide videre med er hvilke erfaringer vi kan ta med oss fra nye måter å gjennomføre trosopplæring under pandemien, hvordan samhandling mellom menighetsrådene og stabene kan styrkes, og hvordan stabene kan arbeide bedre sammen tverrfaglig, og hvordan trosopplæring integreres i menighetens øvrige arbeid og gudstjenesteliv.

Trosopplæringen i Den norske kirke er en viktig, omfattende og krevende aktivitet. Undervisningsansatte, frivillige og andre ansatte i de enkelte menighetene arbeider systematisk etter de planer som er vedtatt, og som har vært/er til revisjon nå. Menighetene arbeider målrettet og godt med mange tiltak som gjelder trosopplæring for alle døpte i alderen 0-18 år.

Det har i 2021 vært gjennomført tre fysiske trosopplæringsforum, tre samlinger med digitalt innhold og en del Teams-møter for planlegging og erfaringsdeling, ledet av prostiets trosopplæringskoordinator.

Trosopplæringen i 2021 ble, som året før, preget pandemien; store deler av vårhalvåret bar preg av nedstenging og redusert aktivitet. Fra mai til november var det mulig med tilnærmet normal aktivitet.

Et arrangement som virkelig fikk kjenne på pandemiens utfordringer med raske og uforutsigbare endringer var *Kirkens Nødhjelps fasteaksjon*, der alle konfirmantene i prostiet til vanlig er med å gå fra dør til dør med bøsser. Det ble tidlig bestemt at innsamlingsaksjonen ville bli digital, også i 2021. For å skape et engasjement hos konfirmantene ble det planlagt en felles inspirasjonssamling i Domkirken for alle konfirmantene i prostiet. Forholdsvis tidlig i prosessen ble det et krav om fastmonterte seter og maks 200 deltakere på innendørs arrangement, og dermed ble inspirasjonssamlingen flyttet til Blå Grotte. Herfra endret smittevernreglene seg raskt til maks 100 deltakere, og så igjen til maks 50. Da ble samlingen flyttet til Brottet, Hvaler, før landet stengte ned, det var ikke lov å møtes - og inspirasjonssamlingen ble heldigital. En stor gjeng undervisningsansatte skapte en proff og inspirerende sending på Face book, og innsamlingsaksjonen en uke senere brakte inn kr. 133.000,-!

Fasteaksjonen 2021 får stå som et godt eksempel på hvordan undervisningsansatte gjennom hele pandemien har kastet seg rundt og endret planer, og lagt til rette for at aktivitet skal kunne gjennomføres.

Babysang er et tilbud i alle menighetene i prostiet, og er svært populært. Det har vært mange takknemlige mødre på babysang gjennom pandemien, spesielt fordi helsestasjonene ikke har tilbudt barselgrupper. Babysang har vært viktig for de som har følt seg alene og isolert.

I både 2020 og 2021 måtte alle *konfirmasjonsgudstjenester* som var planlagt på våren flyttes til høsten. Fra 2022 blir dette en permanent ordning for nesten alle menighetene i prostiet.

2021 ble også nok et år der mye *barnehage- og skole-kirke-samarbeid* ble avlyst. Dette rammet særskilt skolegudstjenester og barnehagevandringene i forbindelse med påske og jul. I forbindelse med påske gikk undervisningsansatte som jobber med de yngste barna sammen og laget «Påske-TV». Tre episoder lagt opp for førskolebarn, og som tar for seg påskens budskap gjennom palmesøndag, skjærtorsdag, langfredag og første påskedag. Til jul ble det laget en kort, digital julesamling som skolene kunne bruke som alternativ til skolegudstjenesten.

Sommerskole: Våren 2021 fikk alle kommuner i Norge tildelt en økonomisk koronakrisepakke for «å gi flere unge en arena der de kan delta i faglige, sosiale og kulturelle aktiviteter i skolens sommerferie i 2021, og at elever kan få mulighet til å faglig påfyll.» (Udir). Det siste året har vært preget av uforutsigbarhet, hjemmeskole, stengte eller reduserte fritidsaktiviteter og mindre muligheter til å være sammen med jevnaldrende for barn og unge. Fredrikstad kommune gikk bredt ut og inviterte foreninger, lag, organisasjoner, inkludert Den norske kirke, til å bidra til å lage gode sommeraktiviteter for barn og unge i kommunen. Den norske kirke i Fredrikstad tilbød følgende aktiviteter: For 4.-7. trinn: Hans Nielsen Hauge – levende museum, Kunstscole, Teaterscole, aktivitetsdager på Lisleby, aktivitetsdag på Gressvik og

klatring på Grensen. For 8.-10. trinn: Pilegrimsvandring, aktivitetsdager med skogsløype og paint ball. Sommerskolen ble suksess, til tross for korte frister og planlegging under press, med nesten 300 deltakere.

Flere menigheter arrangerte også «2 dager til» - aktivitetsdager i forbindelse med skolens planleggingsdager i august.

Sentrale trosopplæringsfaser 2019 – 2021																		
Deltakelse prosentvis av medlemmer (døpte) i årskullet																		
	4-årsbok			6 år			Tårnagent			Lys Våken			Konfirmasjon			Året etter konf.		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Borg bisped.	27	27	25	20	22	20	19	13	18	14	8	9	76	76	74	11	8	8
Dom prostiet	17	24	20	16	32	14	18	19	17	8	A	13	81	78	78	15	5	11
Borge	33	42	A	25	23	10	18	A	A	0	A	1	80	78	73	-	A	0
Dom kirken	19	-	-	0	33	14	0	8	0	5	A	A	62	47	46	-	A	-
Gamle Glemmen	19	A	10	13	A	-	0	A	-	0	A	A	73	74	75	12	7	10
Glemmen	16	9	-	11	7	8	7	3	19	9	A	A	89	71	79	11	3	8
Gressvik	19	30	21	24	12	11	30	33	A	19	A	52	86	108	108	4	0	10
Kråkerøy	4	17	19	10	15	15	-	-	-	10	A	34	80	86	80	-	7	30
Onsøy	14	16	22	16	8	28	25	19	A	2	A	18	61	60	56	3	3	7
Rolvøy	21	A	12	10	10	7	0	-	-	0	A	0	93	80	89	2	A	A
Torsnes	8	14	0	57	28	0	19	39	A	0	A	9	92	106	81	-	-	0
Østre Fredrikstad	9	31	10	8	11	8	16	35	A	3	A	4	92	58	68	-	-	0

0 Forsøkt gjennomført, men ikke deltakere

A Avlyst på grunn av korona

- Rapportering mangler

3.3. Samfunnsengasjement, dialogarbeid og diakoni

Mål 3: Den norske kirke er synlig i samfunnet, oppleves relevant og engasjerer seg i menneskers liv.

- *Kirken i Fredrikstad skal være aktivt til stede og tilby fellesskap der folk lever og bor. Fellesrådet tilrettelegger for at menighetene kan nå sine mål, og er pådriver for samarbeid mellom soknene og arbeidsgiverlinjene*
- *Tilskynde gradvis differensiering av aktiviteter og ansvar mellom soknene, sentrumskirken kan ha spesialfunksjoner*

Det er viktig at kirken engasjerer seg der mennesker befinner seg og møter alle mennesker med likeverd og respekt. Vi ønsker å bidra til at mennesker i våre lokalsamfunn har en god livskvalitet og kjenner seg inkludert. Dette har også vært spesielt viktig i en pandemitid, der mange har opplevd utfordringer i livet på forskjellig vis. Denne inkluderingen og disse menneskemøtene gjøres på ulikt vis i våre menigheter, for alle er bærekraftsmål 3 «God helse og livskvalitet» noe som dette arbeidet bygges på, foruten våre diakonale bærebjelker.

Viktige tiltak for samfunnsengasjement og diakoni i 2021

Påskeposer

Da vi på andre året ikke kunne invitere til gudstjenester og samlinger i forbindelse med påskehøytiden, ble det pakket ca. 1000 påskeposer i to varianter. Disse ble delt ut som en påkehilsen fra kirken. En variant for barn og en for voksne, med innhold om påsken og en godbit. Påskeposene ble delt ut på forskjellige arenaer i og utenfor kirken og på gravlundene. I noen distrikt delte hjemmesykepleien ut poser til de som ønsket å motta dette.

Fortelling som livsmestring

+Huset Holmen har invitert til en aktivitetsgruppe der fortellingen har blitt et bidrag til livsmestring. Fredrikstad domkirken menighet har hatt et samarbeid med denne gruppa og inviterte til et fortellerbad våren 2021. Eldre har i samarbeid med en journalist jobbet med sine livsfortellinger for å kunne presentere dem ut i det åpne rom. Dette samarbeidet/kontakten er noe som kan videreføres slik at det kan gi inspirasjon og lyst for andre å jobbe med sine livsfortellinger.

10-års minnemarkering for 22. juli

22. juli var kirken i Fredrikstad med på den nasjonale minnemarkeringen for 22. juli. Vår måte å markere dette i kirken i Fredrikstad på, var å legge til retter for en åpen domkirke med flere samlingspunkt gjennom hele dagen. Arrangementet på kvelden var livsøpning med tittelen «En himmelfull av stjerner», i samarbeid mellom Fredrikstad kommune, Dialogforum Østfold, Al-Huda og Masjid Darussalam Moskeer, Borg bispedømme, Humanetisk forbund Fredrikstad og Den norske kirke i Fredrikstad. Vi opplevde en verdig og minnerik markering, hvor vi sto sammen som en felles enhet.

Overganger i livet kan være flotte, triste, og utfordrende. Som en kirke som er opptatt av god livskvalitet har vi fokus på flere av disse overgangene. Et nytt tiltak i forbindelse med en slik overgang var: *Samlivskurs for førstegangsførelse* som ble arrangert i tidsperioden oktober-november, med 4 kursdager, med støtte fra Bufdir.

Kurset baseres på kursheftet *Godt Samliv* som er utarbeidet av Bufdir og består av fire deler:

- a) Vårt parforhold
- b) Kommunikasjon- å holde forbindelsen

c) Krangel og konflikt- Hvordan håndterer vi det?

d) Den store forandringen fra par til familie

Kurset var et tilbud til førstegangsforeldre i regi av kirken, men likevel livssynsnøytralt. Kurset var et tilbud til alle uavhengig av tro.

Det meldte seg på tre par som alle deltok på kursdagene. Parene ønsket en oppfølgende kursdag i 2022 og Bufdir har godkjent omgjøring av tildelte midler til å holde en dags kurs som oppfølgingstiltak. Dette planlegges i midten av juni-22. Tilbakemeldingene fra kurset var at dette var svært relevant og interessant.

I tillegg til vår egen godkjente kursholder, som jobber som diakon, var det med en ekstern godkjent kursholder fra Fredrikstad kommune. Det er ønskelig at vår interne kursholder kan ha opplæring for kollegaer slik at kurset «Godt Samliv» kan driftes av egne ressurser i fremtiden. Vi ser også at det er potensiale for å utvide antall deltakere og vi vil jobbe videre med promotering av dette tilbudet.

Oppfølging av sørgende

har vært og er et viktig arbeid som vi har hatt og har fokus på. Sorgoppfølgingen har vært spesielt viktig i en tid, med store restriksjoner i antall i begravelser og mindre muligheter for kontakt og nærhet med familie og venner. Kontakten med sørgende etter en begravelse har vært ved enkeltsamtaler og tilbud om sorggrupper.

Ansatte ved gravlundene har flere ganger lagt spesielt til rette for at familier kan få ivaretatt sine behov når de kommer til sitt gravstedet.

Kirken i Fredrikstad samarbeider med «Sorg og omsorg i Fredrikstaddistriktet» om å arrangere sorggrupper. Diakoner har deltatt som sorggruppeledere og lokaler i kirkens hus benyttes av sorggrupper.

I forbindelse med Allehelgen har vi de siste tre årene deltatt i sorg kampanjen «Førstehjelp mot sorg». Alle menighetene deltok med forskjellige markeringer som åpne kirker og kapell, minnestunder, gudstjenester, kafé, og med stands i kjøpesenter og ved lokalbutikken. På stands vi ble det delte ut lys, som i år ble sponset av Europris, samt brosjyrer om første hjelp mot sorg. Alle som hadde mistet noen i løpet av året ble også invitert til en gratis allehelgenkonsert med lokale artister, i Fredrikstad domkirke.

Fellesskap på tvers av generasjoner

Flere av menighetene i Fredrikstad har *middagsservering* som et av sine mange tiltak. Det nyeste tiltaket i denne kategorien er #Pølsetorsdag i Østre Fredrikstad kirke. Dette foregår andre torsdag i måneden, med tilskudd fra Borg bispedømmeråd. Tiltaket er rettet mot alle aldersgrupper, det serveres pølser og fokuset er sosialt samvær på tvers av generasjoner og fellesskap i nestekjærlighet. Tiltaket har vist seg svært positivt i forhold til samarbeid på tvers av menighetene hvor både Kråkerøy og Glemmen menighet har bidratt aktivt til aktivitet. Tiltaket er forankret i stab, og menighetsråd både i Østre og Torsnes.

Sykehjem, omsorgsboliger og andre institusjoner

Gjennom året har det vært en jevnlig *kontakt med institusjonene* i kommunen. Her har det også i år vært utfordringer å holde kontaktnivået oppe på et akseptabelt nivå på grunn av smittevernsrestriksjoner. Restriksjonene har også vært noe ulikt fra institusjon til institusjon pga. forskjellig smittetrykk. Arrangement har blitt avtalt og planlagt, arrangert, flytta og avlyst. Lindrende avdeling på korttidssenteret har hatt sin kontaktperson som har kommet til faste tider eller etter avtale.

Kontakt med migrantmenigheter.

Gjennom noen år har menigheter i fellesrådsområdet hatt kontakt med den Eritreisk ortodokse menigheten i Fredrikstad. Denne menigheten har flere år lånt Fredrikstad domkirke til en stor gudstjeneste en gang i året, dette gjorde de også i 2021.

En gruppe fra denne menigheten tok også kontakt med oss da de hadde behov for å ha et kirkerom å komme sammen i, på lørdagsformiddager. I den forbindelse laget vi en utlånsavtale av Vestre Fredrikstad kapell. Utlånet var i første omgang fra juni og ut året med mulighet for forlengelse. I tilbakemeldinger har vi fått informasjon om det betyr mye for denne gruppen å kunne komme sammen som menighetsfellesskap.

Prosjektmidler

Prosjektmidler fra Statsforvalteren

For våren 2021 ble flere av menighetene innvilget midler fra statsforvalteren for å hindre ensomhet og isolasjon i utsatte grupper hovedsakelig eldre og sårbare grupper. Disse midlene ble blant annet brukt til å dele ut boka Salmesang, en sangbok med innbygd musikk/sang, til sykehjem og omsorgsboliger og bruker av «Tjenester for funksjonshemmede» og i psykiatrien. En av bevilgningen fra statsforvalteren på 150.000 var til bruk for gratis konserter i domkirken. Disse konsertene klarte vi å arrangere i løpet av høsten med de smittevernsrestriksjoner som da gjaldt. Det ble invitert til konserter med Herborg Kråkevik, operasanger Magne Fremmerlid og vokalgruppa Pust.

Prosjektmidler fra kirkerådet og bispedømmet

Forsommeren 2020 utlyste kirkerådet prosjektmidler til diakonale innovasjonsprosjekt. Fredrikstad kirkelige fellesråd, med Glemmen, Gamle Glemmen, og Fredrikstad domkirke i samarbeid med Borg bispedømme, Kirkens Bymisjon og Dialogforum Østfold avd. Fredrikstad søkte om 500.000 til prosjekt «Her hører vi hjemme-sammen for ungdom i Fredrikstad» og ble innvilget hele beløpet. Dette blir et prosjekt som settes for fullt i gang i 2022 og vil vare ut 2023 med tanke på videre implementering i den faste driften. Den nye diakonstillingen øremerket ungdom i sårbare grupper som bispedømmet har bevilget midler til blir viktig i dette prosjektet.

Dialogarbeid

Fredrikstad kirkelige fellesråd har vært medlem av Dialogforum Østfold (DFØ) siden 2016. Gjennom dette ønsker fellesrådet å oppfordre de lokale menighetene til å etablere og utvikle møteplasser for dialog og samhandling mellom mennesker med ulike tro og livssyn. Dialogforum Østfold avdeling Fredrikstad har en arbeidsgruppe med representanter fra ulike kristne og muslimske trossamfunn i byen, og en nyetablert kvinnegruppe som planlegger å invitere til åpne kvinnearrangement i 2022. Ansatte og frivillig engasjerte tilbyr også besøk til menigheter for å fortelle om arbeidet og inspirere til lokalt dialogarbeid.

Tilbud om undervisningsopplegg til skolen har siden 2019 vært en viktig del av DFØ sitt arbeid i Fredrikstad. I november 2021 ble det gjennomført dialogdag for 9. trinn ved Haugeåsen ungdomsskole. 150 elever og 15 lærere deltok. Dagen var fordelt på stasjoner som elevene besøkte: Glemmen kirke, Darussalam moskeen, Kirkens Bymisjon, Håpets Katedral på Isegran og workshop i menighetssalen i Glemmen kirke. Hovedtema for dagen var «Det positive mangfoldet». I Glemmen kirke deltok frivillige fra den lokale kvinnegruppa til DFØ med lunsjservering og workshop, ansatte i Rolvsøy og Glemmen menigheter bidro både i workshop og som vertskap for kirkebesøket. I løpet av 2021 er det gjennomført møter

og planlagt nye undervisningsopplegg også utover Dialogdag i skolen, dette vil prøves ut når koronasituasjonen tillater det.

Den lokale arbeidsgruppa har hatt jevnlige møter og blant annet arrangert familiedag med sosiale aktiviteter samt bidratt ved besøk til Hans Nilsen Hauge videregående skole og på dialogdag. I oktober arrangerte gruppa temakveld om vennskap mellom kristne og muslimer i menighetssalen i Glemmen kirke, hvor soknepresten deltok som samtaleleder.

Den lokale kvinnegruppa i Fredrikstad har hatt flere møter i 2021, og blant annet deltatt på DFØ sitt kvinneseminar ved Quality Grålum med tema Helse – Styrke - Mangfold. Her ble prosjekt Grenseland-fortellinger som bygger broer presentert for nærmere 70 deltakere, noe som resulterte i flere nye engasjerte.

Prosjekt Grenseland- fortellinger som bygger broer kunne høsten 2021 gjenoppta sitt arbeid. Vi har måtte holde noe igjen på invitasjoner til å delta på grunn av smitteverns-restriksjoner. Vi håper vi i 2022 igjen kan gå bredt ut med invitasjon til deltakelse i et prosjekt som inviterer til dialog mellom de tre verdensreligionene. I arbeidet med å lage en utstilling med scenebilder fra våre felles fortellinger fra våre hellige skrifter, kan vi lære hverandre bedre og kjenne, ulikheter blir mindre og vennskap bygges.

Håpets katedral

ble etablert av Borg bispedømmeråd etter initiativ fra kulturrådgiver Solveig Egeland. I april 2017 ble Håpets katedral AS opprettet som et ideelt aksjeselskap. Biskop Atle Sommerfeldt har vært eneste aksjonær. Dette har vært en midlertidig løsning og nyttig i en byggefase.

Målet har hele tiden vært å innlemme flere i eierskapet, som reflekterer og speiler katedralens formål, verdier og visjon. Fredrikstad kirkelige fellesråd ble ved årsskiftet 2020/21 invitert inn på eiersiden sammen med Kirkens bymisjon, Dialogforum Østfold, Caritas og Norges Buddhistforbund.

Fellesrådet vedtok å gå inn som medeier 17.02.2021. Høsten 2021 ble det nye selskapet etablert med styre, Svein Helge Rødahl ble av fellesrådet nominert som nytt styremedlem.

Samlet budsjett for Håpets katedral har vært estimert til 16 millioner. På grunn av stor dugnadsinnsats er kostnadene redusert med flere millioner. Økonomistyringen i prosjektet har vært bærekraftig og likviditeten god. Virksomheten har i byggefasen sysselsatt tilsammen 2.6 årsverk.

Offisiell innvielse for Håpets katedral ble gjennomført lørdag 5.juni 2021 som er verdens miljødag, med påfølgende gudstjeneste og fest av Skaperverkets dag søndag 6. juni. Katedralen er nå innviet til kirkelig bruk, gudstjenester og kirkelige handlinger kan gjennomføres.

Et eierskap gir kirken i Fredrikstad mulighet til å være med å utvikle og drifte et nyskapende og bærekraftig prosjekt. Katedralen vil være en plattform ut til samfunnet på en annen måte enn de øvrige kirkene. I dialog med Håpets katedral kan vi se for oss mange former for samarbeid, ikke minst knyttet til trosopplæring og konfirmantarbeid.

Visjonen bak Håpets katedral kan bidra til å realisere disse delmålene i fellesrådets mål- og strategidokument:

- Kirken skal bidra til det grønne skiftet, bærekraftsmålene og klimasatsing konkretiseres i alle planer og aktiviteter.
- Videreutvikle dialogarbeid (tverrkirkelig og interreligiøst)

Haugejubileet, Hauge-senteret

I 2021 var det 250 år siden Hans Nielsen Hauge ble født. Dette har blitt feiret med stor deltakelse og med mange arrangementer over hele landet, med Huges barndomshjem i Rolvsøy som midtpunkt. Målet med jubileet var i første rekke å skape engasjement og oppmerksomhet rundt Hans Nielsen Huges liv og virke. Denne målsettingen er nådd. Mange har fått øynene opp for Huges brede engasjement og hans betydning for det samfunnet vi har i dag. De nasjonale arrangementene har fått god oppmerksomhet, og jubileums-markeringen den 3. juni, med besøk av kronprinsparet fikk god dekning. Mange har vært involvert i arrangementene og de har vært godt besøkt fysisk og digitalt.

Jubileet har vært gjennomført av komiteen Hauge 2021, ledet av Svein Høiden og med Hans Petter Thøgersen som prosjektleder. Fellesrådet har vært representert ved Jo Edvardsen. Komiteen har også hatt medlemmer fra Normisjon, Arbeiderbevegelsens kulturnettverk, Høyskolen i Østfold. En rådgivende nasjonal komite med bred representasjon fra samfunns- og kirkeliv har vært ledet av Kjell Magne Bondevik.

I jubileumsåret har Huges barndomshjem fått en sårt tiltrengt totalrestaurering inn- og utvendig. Den største endringen er at den tidligere vaktmesterleiligheten er gjort om til besøkssenter med en helt ny utstilling. Senteret har vært besøkt av nær 2000 personer gjennom hele sommeren. I september ble skolebesøk for 16 ungdomsskoleklasser gjennomført.

Lokalt ble jubileet markert blant annet med et digitalt program på selve fødselsdagen 3. april, Hauge-musikalen «Det brenner en ild» i en konsertversjon i Rolvsøy kirke 15.-18. september, felleskirkelig gudstjeneste i domkirken 19. september, åpen dag på Hauge-senteret 25. september, Hauge-kantate på Haugetun folkehøgskole 15. oktober og familieforestillingen «Hjerter i brann» i Rolvsøy kirke 4. november.

Nasjonalt ble Hauge-jubileet markert med en debatt under Arendalsuka i august og et symposium i Oslo i november.

Hjemmesiden: www.haugesminde.no har gjennom året presentert en rekke lokale og regionale arrangement i hele Norge. Jubileet har hatt stor mediedekning. Det flest fikk med seg var nok på selve jubileumsdagen, påskeaften 3. april, da skatten i «Påskelabyrinten» på P1 var gjemt i Huges barndomshjem.

I forbindelse med jubileet har Hauge 2021 engasjert forfatterne Jens O. Simensen og Ann-Jorid Pedersen til å skrive en ny bok om Hauge med tittelen: «Alt eller intet». Med denne boka ønsker forfatterne å formidle historien om Hans Nielsen Hauge til et bredt publikum. Hauge plasseres i en lokal, nasjonal og internasjonal sammenheng. Hans kommersielle og samfunnsorienterte virksomhet blir belyst både historisk og gjennom perspektiver fra vår egen samtid.

Jubileet har hatt et budsjett på ca. 6 millioner kroner. De største bidragsyterne har vært spillemidler, Fredrikstad kommune, Viken fylkeskommune, kulturdepartementet, kulturminnefondet, ulike stiftelser og private gaver.

3.4. Kunst- og kulturarbeid

Mål 4: Flere deltar i kirkens kunst- og kulturliv, og kirkens kunst- og kulturarbeid videreutvikles.

- *Kirken i Fredrikstad skal bli en enda mer nyskapende og profesjonell kulturaktør*

Konsserter, kirkemusikk

Også i 2021 ble kirkens konsert- og kulturvirksomhet sterkt preget av korona-restriksjonene. Det er allikevel stor grunn til å glede seg over alt vi fikk til i de åpne periodene. En rekke konsserter er arrangert ved våre egne kantorer som utøvende kunstnere og det har vært mange og varierte konsserter ved gjestende artister. Det er svært oppløftende at antall besøkende har hatt en betydelig økning med 36 % sammenlignet med 2020. Antall arrangementer har vært færre, men altså betydelig flere besøkende pr arrangement. Likevel er oppslutningen fortsatt langt under 2019-nivået.

Selv om vi fortsatt kan merke en viss tilbakeholdenhet fra publikum er det tydelig at mange setter stor pris på kirkens konsert og kulturtilbud. Vi får ofte tilbakemelding på at disse arrangementene betyr mye for folks trivsel og velvære. Mange gir også uttrykk for at konsertene er et viktig bidrag som åndelig påfyll. Det gjelder kanskje i hovedsak de som søker til gudstjeneste jevnlig, men det er også tydelig at mange flere setter pris på å bruke kirkerommet aktivt til både hverdag og fest.

I samarbeid med kommunens Kulturnatt ble prosjektet "Byen i kunsten» gjennomført ved fontenen utenfor hovedinngangen. Videokunstneren Sebastian Schmiedl brukte laserprosjeksjoner som fremhevet domkirkens arkitektur på en svært virkningsfull måte. Det ble akkompagnert av Jonas Qvale (elektronikk) og Marius Henriksen-Haltli (trompet).

Blant de gjestende kunstnerne kan vi nevne kammerorkestrene Ensemble Allegria og Trondheimsolistene. I forbindelse med Atle Sommerfeldts avskjed ble det arrangert en avskjedskonsert med blant annet Eldbjørg Hemsing og Håvard Gimse.

Kirkens allsidige korvirksomhet har også vært sterkt rammet av koronarestriksjonene. Særlig tungt var det når julen 2021 nok en gang ble nedstengt og mange konsserter måtte avlyses. Julegudstjenestene måtte også holdes i en neddempet form uten den storslagne kordeltagelsen som både medlemmene i korene og folk i menigheten har gledet seg til som en viktig del av høytidsfeiringen.

Egil Hovland festivalen 2021, 15 - 28 oktober, tema: Frihet

Festivalens utgangspunkt er komponisten Egil Hovlands liv og virke i Fredrikstad. Gjennom vår festival ønsker vi å videreføre hans musikalske arv og skape interesse for ny musikk i det kirkemusikalske landskap, samtidig som vi gjør avstikkere til mer folkelig anlagt musikk, helt i Hovlands ånd.

Festivalen har vært arrangert siden 2013. I 2021 ble det arrangert 19 konsserter med et publikum på ca. 900. Tross korona-situasjonen klarte vi å gjennomføre festivalen uten avvik, men reduksjonen i antall tilstedeværende merkes selvsagt veldig godt. Dette gjelder også det økonomiske, hvor vi i år gikk med et lite underskudd.

Det ble arrangert konsserter i Domkirken, Glemmen kirke, Gamle Glemmen kirke og Østre Fredrikstad kirke.

Årets festivalartist var organisten Nils Henrik Asheim som underviste elever ved musikklinja, avholdt seminar i Glemmen for unge organister, spilte egen solokonsert, og ga konsert sammen med sangeren Ruth Wilhelmine Meyer og Kaveh Mahmuydien. Denne konserten var også en gave til – og hyllest av avtroppende biskop Atle Sommerfeldt.

Kunstnerisk sett er vi veldig fornøyde. På mange måter fremstod konserten med Mathilde Gross Viddal og Borg vokal som et av høydepunktene hvor samtidsjazz og salmer smeltet sammen til en høyere og nyskapende enhet.

I tillegg må også åpningskonserten «Frihetens time» (Skeie/Gilberg) med Borg domkor, Renate Gjerløw Larsen og flere nevnes. Den ble også tatt opp og senere sendt som gudstjeneste i NRK.

Andre artister som medvirket i festivalen var Elise Båtnes og Louisa Tuck, Jonas Groth og et stjernelag med lokale artister, gitaristen Ole Martin Huser-Olsen, Beate Lech med band, vår egen Dan Rene Dahl, Det norske solistkor og Beyond Belief.

Barn og ungdom har medvirket gjennom to elevkonserter fra Greåker vgs., førpremiere av Pascha ljuvenales i regi av Ung Kirkesang og unge talenter i regi av Musikkpedagogene Norge.

Det må også nevnes at det ble gjennomført to festivalgudstjenester i Domkirken og Glemmen kirke.

Over 20 dedikerte frivillige har vært med å bidra til en flott gjennomføring av festivalen.

Festivalledelsen er godt fornøyd med årets festival både når gjelder gjennomføring og kvalitet. Vi får mye god tilbakemelding og opplever at vi har landet festivalen på et høyt nivå kunstnerisk sett.

[Egil Hovland-akademiet](#)

Egil Hovland-akademiet er et samarbeid mellom Kulturskolen i Fredrikstad og Fredrikstad kirkelige fellesråd ved Glemmen menighet. Akademiet har plass til ti sangelever og ti orgelelever. Formålet med akademiet er å ta vare på arven etter Egil Hovland ved å gi en helhetlig musikkopplæring basert på klassisk og nyere kirkemusikk. Gjennom undervisning og kordeltakelse får elevene erfaring med de tre mest sentrale kirkemusikkdisiplinene sang, orgelspill og direksjon.

Samarbeidet med Kulturskolen reguleres gjennom en avtale om fast drift inngått i 2020. Dette skjedde etter en prosjektperiode på tre år.

I januar 2021 ble Helene Haarr ansatt som sangpedagog i 20 % fast stilling. Hun har ansvaret for den individuelle sangundervisningen og har gått fint inn i lærerteamet. Orgelundervisningen inngår i stillingene til kantorene i Glemmen og Gamle Glemmen menigheter, Trond Gilberg og Thorgeir Sjøvold. Trond Gilberg og korleder Randi Clausen Aarflot står som faglig ansvarlige for akademiet.

Ved utgangen av 2021 er elevplassene fylt opp, og det er venteliste på orgel. En av målsetningene da akademiet ble opprettet, var å styrke barnekorarbeidet. Vi ser en god økning i medlemstallet i korene parallelt med god søkning på akademiet. Dette gleder vi oss over.

Mye av undervisningen i første halvår foregikk digitalt. Dette var en krevende situasjon både for elever og lærere. En viktig del av det pedagogiske opplegget er at elevene deltar på

gudstjenester og konserter. Dette har i stor grad ligget nede under pandemien. Men vi kom delvis i gang igjen utover høsten 2021, og har lagt videre planer for 2022.

Gjennom prosjektet «Ung musikk Viken» har kulturskolene i Viken fått støtte fra Sparebankstiftelsen til en satsing på orgel for barn og unge i perioden 2021-2023. Formålet er å knytte kontakter mellom ulike orgelmiljøer i Viken og Norges musikkhøgskole gjennom kurs og samlinger. Kantoren i Glemmen leder arbeidsgruppen som har ansvaret for gjennomføringen av prosjektet.

Det ble gjennomført to slike samlinger i 2021. Lørdag 23. oktober hadde vi et kurs i orgelimprovisasjon i Glemmen kirke. Kursholder var Nils Henrik Asheim, som var festivalartist under Egil Hovland-festivalen. Lørdag 13. november ble det arrangert en felles orgeldag i Oslo, hvor vi besøkte Oslo domkirke og Norges musikkhøgskole. Våre elever markerte seg på begge samlingene, og fikk sterke møter med fremtredende norske musikere, blant andre domorganist Kåre Nordstoga. Det er spesielt gledelig å se hvor spilleglade og uredde våre elever er i slike situasjoner.

Egil Hovland-akademiet inngår i Fredrikstad kommunes kulturplan, blant annet med følgende tekst: «*Fredrikstad kommune vurderer også i samarbeid med Den norske kirke å utvikle Egil Hovland-akademiet som EU-prosjekt, for å kunne knytte kontakter med kormiljøet for eksempel i Göteborg, Berlin og Leipzig.*»

Et innledende møte om dette ble holdt 22. november på initiativ fra Kulturskolen. Det ble nedsatt en arbeidsgruppe som skal arbeide videre med dette i 2022. Randi Clausen Aarflot og Trond Gilberg deltar fra akademiet.

Det er ingen tvil om at pandemien har hemmet elevenes faglige utvikling, både på grunn av mye sykdomsfravær og begrensningene som digital undervisning og mangel på opptredener gir. Likevel opplever vi en stor grad av kontinuitet og motiverte elever. En viktig forutsetning for dette er fellesskapet de finner i den obligatoriske kordeltakelsen. Kor og undervisning utgjør en god helhet både pedagogisk og sosialt.

Et viktig pedagogisk mål er å gi elevene oppgaver i kor-, gudstjeneste- og konsertsammenheng. Musikkopplæring er en langvarig prosess, og vi er fremdeles i en startfase. Vårt langsiktige mål er at elevene skal bli synlige og trygge medmusikanter på korøvelser, gudstjenester og konserter.

3.5 Kommunikasjon

Strategi: Videreutvikle helhetlig og målrettet kommunikasjon

2021 startet heldigitalt for Den norske kirke i Fredrikstad, med en ny smittebølge. Hovedkanalene for kirkens kommunikasjon var nettsider, Face book og Instagram. Fra 10.1 til 29.7 gjennomførte kirken 28 digitale gudstjenester på Face book og 6 på Instagram. Gjennom hele året ble det lastet opp/strømmet 98 videoer av en preken, andakt eller bønn. Det ble også publisert 6 konserter og 44 kortere musikalske innslag, de fleste av dem på vårparten.

Vi har laget en publiseringsplan for SOME (Face book og Instagram) for 2-3 måneder av gangen. Der har vi planlagt:

- Hvilket innhold vi skal ha (sett opp mot målgrupper)
- Hvilke målgrupper vi skal nå
- Hvilke kommunikasjonsmål vi skal nå med hvert innlegg: inspirere, engasjere, informere, skape godfølelse, gi nytte
- Optimale tidspunkter for publisering (vi ser på statistikk)
- Sponsing (kr 100-300) av utvalgte innlegg som vi mener kan skape oss nye følgere, eller nå spesifikke grupper
- God balanse i innhold og hvem vi når.

Også i 2021 var kirkens digitale kommunikasjon via profilene Den norske kirke i Fredrikstad på Face book og Instagram, preget av samarbeid på tvers av menigheter og faggrupper. Kompetansen er hevet på strømming og videoproduksjon, og kirken har opprettet en 20 prosent midlertidig stilling for video/bildeproduksjon, besatt av Elise Sundby Brun. Arbeidet har også vært strategisk planlagt i form av publiseringsplaner, rettet mot ulike målgrupper, med ulike kommunikasjonsmål.

Grunnet nedstenging eller begrensninger i publikumsantall, tilbød kirken også følgende aktiviteter digitalt:

- Konfirmantenes fasteaksjon – heldigital, direktesendt
- Markering av Hauge-jubileum – strømming
- 17 mai-sending fra domkirken – opptak
- Innvielse av Håpets katedral – strømming

Det digitale arbeidet har gitt resultater. Antall 3 sekunders visninger for følgende aktiviteter har vært:

- Gudstjenester: 101 637
- Preken, andakt, bønn: 125 454
- Konserter: 23 930
- Kortere musikalske innslag: 119 229

Innrapporteringen til bispedømmet av digital tilstedeværelse i 2021, viser at Domprostiet er blant prostiene med flest Face book-visninger i forhold til aktiviteter. Antall følgere av på Face book, har steget både for Den norske kirke i Fredrikstad og for Egil Hovland-festivalen.

Den norske kirke i Fredrikstad:

- Antall følgere 01.01.21: 2156
- Antall følgere 31.12.21: 2927

Egil Hovland-festivalen:

- Antall følgere 01.01.21: 1954
- Antall følgere 31.12.21: 2097

Antall medieoppslag digitalt og på papir lå lavere enn i 2020 (157) med 119.

Ellers der menighetenes nye grafiske profiler tatt i bruk, med målsetning om et mer helhetlig grafisk uttrykk på trykksaker og digital, visuell kommunikasjon. Kommunikasjonsrådgiver har utviklet nye maler for trykksaker innen følgende områder: trosopplæring, konsertvirksomhet og aktiviteter for voksne.

En intern opplæring innen kommunikasjon er blitt foretatt gjennom hele året, gjennom kursforløpene Kommunikasjon som oppdrag, med samlinger for alle ansatte og Økt oppslutning.

«Kommunikasjon som oppdrag» gjennomføres sammen med og finansieres av bispedømmet. I domprostiet er følgende lokale målsettinger valgt:

Mål 1: Økt oppslutning om dåp

Mål 2: Økt og mer variert bruk av gravlundene

Mål 3: Økt oppslutning om trosopplæring, med vekt på 0 -4 år

Mål 4: Økt rekkevidde i sosiale medier

For å samordne digital markedsføring har domprost og kirkeverge opprettet en redaksjonsgruppe med representanter fra alle menighetsstabene.

Kirken i Fredrikstad fortsetter med digitale aktiviteter fordi vi ser vi når nye mennesker med dem. Det er imidlertid viktig å skille mellom hva de "grønne", "gule" og "røde" vil ha. Derfor sponser og målretter vi religiøst innhold mot "grønne", og konserter/o.l. mot alle grupper. Hvorvidt vi klarer å opprettholde aktivitetene er et ressurs spørsmål. Planen er å fortsette med onsdagsbønn (kl.2000) og søndagstanker, søndag kl.1000.

4. Medarbeidere

Personalpolitiske retningslinjer vedtatt i juni 2021 peker på at Fredrikstad kirkelige fellesråd skal være en arbeidsgiver som legger til rette for et arbeidsmiljø preget av trygghet, åpenhet, utvikling og god kommunikasjon. Personalpolitikken bygger på verdiene medbestemmelse, respekt, samarbeid og kompetanse.

Mål- og strategiplanen og handlingsplanen for 2021-2024 legger opp til å styrke organisasjonskulturen, og stimulere til medarbeiderskap med fokus på kompetanse og fornying.

Antall årsverk og ansatte

Per 31.12.21	Årsverk	Ansatte
<i>Kirkevergens sentrale staber</i>	11,90	17
Hvorav		
- Kirkevergen	2,00	2
- Økonomi- og administrasjon	8,90	14
- HR	1,00	1
<i>Kirker og menigheter</i>	39,57	48 ²⁾
Hvorav		
Bygningsavdelingen/kirker felles	1,35	2
Menighetene	38,22	47
Gravplass	15,50	19
SUM	66,97	83²⁾

1) En ansatt arbeider både i Eiendomsavdelingen og i menighet. Summeringen har korrigert for dette.

2) En ansatt arbeider både i kirkevergens sentrale stab og i menighet. Summeringen har korrigert for dette.

Fredrikstad kirkelige fellesråd hadde ved årsskiftet 83 ansatte i 66,97 årsverk. Noen ansatte arbeider i flere enheter og er derfor ført opp som ansatte i hver enhet. I summeringen er de kun telt én gang.

Flere av stillingene er helt eller delvis dekket av tilskudd, hovedsakelig fra Borg bispedømme og NAV.

Kirkevergens sentrale staber:

- Kirkevergen sluttet i 2021 og assisterende kirkeverge har vært konstituert i stillingen. Stillingen som assisterende kirkeverge har vært ubesatt i hele 2021, og vil fra 2022 komme i tillegg.
- 60% stilling på Kirketorget har vært helt eller delvis ubesatt.
- Lønn til 40% stilling som prostesaksbehandler er dekket av Borg bispedømme
- I regnskapsavdelingen er en 50% ulønnet permisjon dekket delvis opp gjennom et 20% vikariat.
- 20% stilling på kommunikasjon og 30% stilling på IT dekkes av ansatte som har hovedbeskjeftigelsen sin i menighet.

Kirker og menigheter:

- 35% stilling i bygningsavdelingen dekkes av ansatt som har hovedbeskjeftigelsen sin i menighet.
- I menighetene er en 100% stilling for ansatt som har permisjon uten lønn etter utløp av sykepengeperiode ubesatt

Gravplass:

- Ledelse og administrasjon av gravplass er plassert her.
- Det er fast bemanning på 8 av 13 gravplasser gjennom hele året. Fra april til september styrkes bemanningen med sesongarbeidere.

Fordelingen på menighetene er vist nedenfor:

Menigheter Per 31.12.21	Årsverk	Antall ansatte
Borge	5,00	7
Domkirken	5,00	7
Glemmen og Gamle Glemmen	8,55	10
Kråkerøy	4,40	5
Onsøy /Gressvik	6,70	7
Rolvsøy	4,25	7
Østre Fredrikstad og Torsnes	4,35	7
Sum	38,22	47¹⁾

1) Tre ansatte har hatt ansettelsesforhold i flere menigheter og framkommer som ansatt flere steder. I summen er de kun telt med én gang.

Borge menighet:

- Daglig leder i Borge er også daglig leder i Østre og Torsnes
- En ansatt har permisjon uten lønn. Vedkommende er telt med i antall ansatte, men er ikke med i årsverk.
- 30% stilling blir refundert fra Borg Bispedømmeråd.

Domkirken menighet:

- Daglig leder i Domkirken er også midlertidig ansatt som daglig leder i Rolvsøy.
- En ansatt på trosopplæring er hovedbeskjeftiget i Rolvsøy.

Glemmen og Gamle Glemmen:

-

Kråkerøy:

-

Onsøy og Gressvik:

- Daglig leder i Onsøy og Gressvik arbeider 30% med felles IT
- En ansatt har hatt 80% foreldrepermisjon i perioden 30.08.-31.12.21

Rolvsøy:

- Daglig leder har vært helt eller delvis sykemeldt siden juni. Fra 01.12. har daglig leder i Domkirken fungert i stillingen i 30%

Torsnes og Østre Fredrikstad:

- Daglig leder i Østre og Torsnes menigheter er også daglig leder i Borge menighet
- 20% trosopplæringskoordinator er inkludert i tallene
- I Torsnes menighet er det i tillegg fast innleid kontor.

Administrasjonsutvalget

Administrasjonsutvalget er et partssammensatt utvalg som i 2021 har hatt følgende medlemmer:

- Tom Odvar Olsen, leder (fra arbeidsgiver)
- Marianne Antonsen, nestleder (fra arbeidsgiver)
- Helge Kolstad medlem (fra arbeidsgiver)
- Ingunn Skaarberg/Marit Synøve Granlund, vararepresentant (fra arbeidsgiver)
- Astrid Bjørk Andreassen (fra ansatte, Delta)/Vigmund Gundersen Djupang (KUFO)
- Ann Christin Arneberg Nicolaysen (fra ansatte, Diakonforbundet)

Utvalget har hatt fire møter i 2021 og behandlet elleve saker. Av disse var seks tilsetninger:

- To gravplassledere
- Daglig leder
- Undervisningsleder
- Prosjektstilling diakon
- Prosjektstilling trosopplæringskoordinator

Ny kirkeverge ble tilsatt i fellesrådet 20.10.2021. Fellesrådets valgte medlemmer i administrasjonsutvalget sammen med arbeidsutvalget var intervjuutvalg og avga innstilling.

Andre saker til behandling har vært revidering av personalpolitiske retningslinjer og plan for kompetanseutvikling.

Kompetanseutvikling handler om å bygge en felles forståelse og eierskap blant folkevalgte, ansatte og frivillige, med utgangspunktet «Hvordan kan vi gjøre hverandre bedre?», når det gjelder strategisk planarbeid og samhandlingen mellom rådet og de ansatte. De tre menighetsrådene på Østsiden oppfordres til å prøve ut tiltakene et utkastet til plan, i samarbeid med domprost og kirkeverge. Etter en evaluering vurderer fellesrådet videre oppfølging for alle menighetene.

Arbeidsmiljøutvalget

Medlemmer i utvalget 2021:

- Kjell Rennesund (fra arbeidsgiver)
- Jan Erik Amundsen (fra arbeidsgiver)
- Jo Edvardsen (fra arbeidsgiver)
- Kjell Brevik (fra ansatte)
- Hege Saugstad (fra ansatte)
- Ann Charlotte Johansen (fra ansatte)
- Morten Zakariassen, prestens verneombud (fra ansatte)

Det er avholdt 3 møter i arbeidsmiljøutvalget i 2021. Det er gjennomført vernerunder i kirkebygg, kapell, på gravplass og kontor.

Medarbeiderundersøkelse

Den norske kirke gjennomførte høsten 2021 en nasjonal medarbeiderundersøkelse. Svarprosenten blant fellesrådets ansatte var 72, og rapporten er i ettertid delt med alle ansatte, og lagt fram i AMU. Rapporten vil bli fulgt opp med en lokal tiltaksplan våren 2022.

Resultatene viser at på de fleste områdene ligger svarene fra de ansatte i Fredrikstad kirkelige fellesråd nært opptil de nasjonale gjennomsnittet.

De svarene som gir aller best skår er om jobben føles meningsfull, vilje til å yte en ekstra innsats når det er nødvendig og opplevelsen av å få brukt kunnskaper og evner godt i arbeidet. Der vi skiller oss positivt ut i forhold til snittet er spørsmålene om å ha en passende balanse mellom arbeid og fritid, sjelden ubehagelig stressnivå og i liten grad risiko for arbeidsoppgaver som medfører helseskade.

Lavest vurdering og størst negativt avvik fra gjennomsnittet er sammenfallende: det handler om i hvilken grad lederne gir hjelp til å prioritere oppgaver, om vedtatte mål og følges opp og om møter gjennomføres effektivt. Gjennomføringsevne og ledelse bør være prioriterte områder framover.

Bedriftshelsetjenesten har gjennomført en psyko-sosial kartlegging av arbeidsmiljøet på gravplassene, som ble presentert i en egen rapport, med blant annet anbefalinger om tydeligere ledelse og bedre informasjon. Rapporten ble fulgt opp på nyåret 2022 i et allmøte.

Sykefravær

- 2019: 4,1 %. Av dette var 0,3 % egenmeldt og 3,8 % legemeldt
- 2020: 6,0 %. Av dette var 0,7 % egenmeldt og 5,2 % legemeldt
- 2021: 5,4 %. Av dette var 0,7 % egenmeldt og 4,6 % legemeldt

Både det egenmeldte og det legemeldte sykefraværet har gått opp under koronapandemien. Kirkevergen var sykemeldt i perioden 01.01.-06.07.2021, men dette sykefraværet av tekniske årsaker ikke inkludert i sykefraværet for 2021. Det reelle sykefraværet i 2021 er derfor noe høyere.

Kontakt med de tillitsvalgte

Ledelsen har gjennom året hatt møter med de tillitsvalgte og verneombud. Møtene er en kombinasjon av orientering og drøfting av saker som angår ansatte og arbeidsmiljø. De tillitsvalgte er representert i ulike råd, utvalg og i tilsettingssaker.

Redegjørelse om tilstand med hensyn til likestilling og diskriminering

Fredrikstad kirkelige fellesråd vil som arbeidsgiver ivareta plikten til å arbeide aktivt for likestilling og mot diskriminering, jfr. likestillings- og diskrimineringsloven § 26.

Økonomiforskriften inneholder krav til redegjørelse for dette arbeidet konkretisert til de følgende punktene:

a) *den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestillingen, herunder kjønnsfordelingen i styrende organer*

Valgordningen i Den norske kirke innebærer at kjønnsfordelingen i styrende organer avgjøres gjennom valg. Det er imidlertid et krav om 40 prosent representasjon av begge kjønn ved listene til valg av menighetsråd. Etter valget i 2019 er kvinneandelen blant de 72 faste, valgte medlemmene 62,5 %. Av de 10 lederne av menighetsråd var det 7 kvinner og 3 menn i 2021.

Fellesrådet har 8 menn og 4 kvinner blant de faste medlemmene ved utgangen av 2021. I 2021 hadde både fellesrådet og administrasjonsutvalget mannlig leder og kvinnelig nestleder.

Av de ansatte er den god balanse mellom menn og kvinner, med en viss en overvekt av kvinner totalt, 59 % i 2021. Når vi splitter på ulike yrkesgrupper, ser vi at det er to yrkesgrupper der det bare er kvinner ansatt, som diakon og barne- og ungdomsarbeider (menighetspedagog og tilsv.). I ledergruppa og blant ansatte på gravlund er det en overvekt av menn, det samme med kateketer/undervisningsledere.

Kjønnsfordeling i ulike stillingsgrupper, fast ansatte i 2021:

	Kvinner	Menn	Kvinneandel, %
Ledere	4	8	33
Gravlund	3	10	30
Kantorer/korledere	7	6	53
Kateketer/undervisn.leder	1	4	25
Barne-/ungdomsarb.	8	0	100
Diakoner	5	0	100
Sekretær/konsulent/rådg.	11	2	78
Totalt	46	32	59

b) likestillingstiltak som er iverksatt og som planlegges iverksatt for å fremme likestilling uavhengig av kjønn

Fokus på likestilling er tema i arbeidsmiljøundersøkelser og i drøftinger med tillitsvalgte og folkevalgte. Rapporten om kvinner i prestetjeneste ble presentert i AMU, og temaet drøftet. Både kirkeverge og domprost har i møter med verneombud og tillitsvalgte og nyhetsbrev til alle ansatte tydelig frontet at kirken er en arbeidsplass med nulltoleranse for diskriminering, og rutiner og tiltak for å forhindre dette er drøftet. Den nasjonale medarbeiderundersøkelsen høsten 2021 vil bli fulgt opp med en lokal handlingsplan våren 2022, med likestilling som et av deltemaene.

Verneombudene har regelmessig orientert om muligheten for å håndtere avvik på arbeidsplassen som ikke er i samsvar med våre standarder, og rutiner for varsling.

Ved tilsetting vurderes kompetanse og kjønn. I 2021 har vi sett økning av kvinnelige søker til stillinger som gravplassarbeidere. I tillegg har det i flere år vært overvekt av kvinnelige søkere til stilling som kirketjener. Til stilling som diakon har det tradisjonelt vært få mannlige, kvalifiserte søkere. Ved tilsetting av «asfaltdiakon» i 2021 ble en mann tilsatt.

c) eventuelle begrensninger når det gjelder tilgang til egne aktiviteter, styrende organer, verv eller stillinger som har sammenheng med ett eller flere diskrimineringsgrunnlag

Fellesrådet benytter seg ikke av unntaket i likestillings- og diskrimineringslovverket til å vektlegge samlivsform ved tilsetting.

Fellesrådet har som bygningsforvalter fokus på universell utforming av bygg, både kirker/kapell og driftsbygg/kontor, men det er en utfordring å finne tjenlige løsninger i en del

av de eldre vernede bygningene. Ved renoveringsprosjekt, som f.eks. ved Borge kapell, er universell utforming vektlagt. Flere steder har vi ikke handicaptoalett som fullt ut oppfyller forskriftsmessige krav, men vi har en langsiktig plan for utbedring, som vil iverksettes under forutsetning av finansiering.

d) eventuelle segregerte aktiviteter eller tilbud

Det normale er at aktiviteter og tilbud ikke er kjønnsdelt. Unntaksvis arrangeres kjønnsdelte tiltak, som kvinnegruppa i regi av Dialogforum og en lokal internasjonal jentegruppe. Her har rene kvinneaktiviteter vært et tiltak for å kunne samle deltakere som ikke uten videre ville deltatt i ordinære aktiviteter. I domkirken drives et eget jentekor, etter en musikkfaglig vurdering.

5. Økonomi

Økonomisk resultat

	Regnskap	Budsjett	Avvik i kr.	Avvik i %
Brutto utgifter	93 860 575	82 976 000	-10 884 575	-13,1
Brutto inntekter	88 800 097	82 976 000	5 824 097	-7,0
Netto resultat	5 060 478	0	-5 060 478	0,0

Driftsresultatet for 2021 viser at Fredrikstad kirkelige fellesråd samlet sett har hatt et merforbruk på 5,06 millioner kroner. Både utgifter og inntekter har vært vesentlig høyere enn budsjettet. Avvikene i bruttotall skyldes hovedsakelig at budsjettet ikke er fullt ut oppdatert og korrigert for prosjekter, tilskudd og økte trygdefusjoner. 2021 var vært et år med store omlegginger i regnskapsføringen for å tilpasse til krav i økonomiforskriften samt ny intern organisering og ansvarsfordeling. Dette har tatt tid og noen endringer er ikke på plass før i 2022. Fredrikstad kirkelige fellesråd burde hatt en tettere oppfølging av regnskap og budsjett i 2021, og fortløpende ha foretatt analyser og korrigeringer i budsjettet, men som følge av vakanser, koronapandemi og stor arbeidsmengde ble ikke dette gjennomført. For 2022 er budsjettet ført mer detaljert, både på arter og enheter, og det er lagt opp til en tettere budsjettoppfølging. Inndekking av merforbruket i 2021 innarbeides i korrigert driftsbudsjett for 2022.

På utgiftssiden har både strøm- og pensjonsutgiftene vært vesentlig høyere enn budsjettet. Sammenlignet med 2020 økte strømkostnadene til Fredrikstad kirkelige fellesråd med 2,3 millioner kroner i 2021 iflg tall fra Fortum. Forbruket har vært høyere enn i 2020, og i tillegg har både prisen på kWh og øvrige kostnader økt betydelig. Utgiftene til fjernvarme (Domkirken og Glemmen kirke) har økt fra 189 117 kr i 2020 til 638 159 kr i 2021 og utgiftene til bioolje (Onsøy kirkegård og Onsøy kirke) har økt fra 146 339 til 237 963 kr.

Avsetningen til KLP ble ved en feil ikke oppjustert fra 2020 til 2021 i henhold til anslag fra KLP per september 2020. Når KLP-utgiften i tillegg ble enda høyere medførte dette at avsetningene ble hele 2,0 millioner kroner lavere enn de faktiske fakturaene fra KLP. Høyere KLP-utgifter medførte også høyere utgifter til arbeidsgiveravgift. I tillegg ble resultatet av lønnsoppgjøret for 2020 utbetalt i 2021, og lønnsoppgjøret for 2021 ble også høyere enn forutsatt. Utgiftene til vikarer, ekstrahjelp og tillegg har også vært høyere enn budsjettet. Som et innsparingstiltak er flere stillinger holdt helt eller delvis vakante gjennom året.

I tillegg har Fredrikstad kirkelige fellesråd hatt økte utgifter til renhold og renholdsmateriell, PC- og streamingutstyr og arbeid med digitalisering.

Inntektssiden er også høyere enn budsjettet. Tilskudd fra Borg bispedømme til kateket, kirkemusikk og diakon er ikke lagt inn i budsjettet og står for 3 867 000 av avviket på brutto inntekter. Leieinntektene for kirker og menighetshus var budsjettet ualminnelig lavt og de reelle inntektene har derfor vært høyere enn budsjettet. Imidlertid har leieinntektene under koronapandemien vært vesentlig lavere enn tidligere. Festeavgifter, seremoni- og gravstellsinntekter har vært høyere enn budsjettet. Satsene ble økt i 2021.

2A. Regnskapsskjema – Driftsregnskapet

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Inntekter				
1 Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	12.445.191,54	10.614.000,00	8.499.000,00	11.755.953,92
2 Salg av driftsmidler/fast eiendom	0,00	0,00	0,00	0,00
3 Refusjoner/overføringer	7.588.630,05	7.004.000,00	5.932.000,00	5.965.111,88
4 Kalk. inntekt ved komm. t.jytingsavtale	0,00	0,00	0,00	0,00
5 Statlige tilskudd	344.795,00	331.000,00	331.000,00	415.400,00
6 Tilskudd fra rettssubjektet Den norske kirke	9.578.288,00	6.238.000,00	5.764.000,00	8.293.115,00
7 Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	48.557.589,48	48.503.000,00	46.326.000,00	46.511.393,54
8 Tilskudd fra soknets organer	295.490,68	120.000,00	10.000,00	307.910,03
9 Andre tilskudd, gaver, innsamlede midler	387.078,15	327.000,00	64.000,00	417.429,95
10 Sum driftsinntekter	79.197.062,90	73.137.000,00	66.926.000,00	73.666.314,32
Utgifter				
11 Lønn og sosiale utgifter	57.125.386,00	46.979.000,00	42.082.000,00	51.217.354,76
12 Kjøp av varer og tjenester	23.284.937,82	23.407.000,00	24.124.000,00	17.044.106,64
13 Refusjoner/overføringer	4.127.633,67	3.994.000,00	1.800.000,00	3.212.418,88
14 Kalk. utg. ved komm. t.jytingsavtale	0,00	0,00	0,00	0,00
15 Tilskudd og gaver	631.291,47	318.000,00	50.000,00	548.472,91
16 Sum driftsutgifter:	85.169.248,96	74.698.000,00	68.056.000,00	72.022.353,19
17 Brutto driftsresultat:	-5.972.186,06	-1.561.000,00	-1.130.000,00	1.643.961,13
18 Renteinntekter og utbytte	49.181,24	187.000,00	187.000,00	186.775,19
19 Mottatte avdrag på utlån	0,00	0,00	0,00	0,00
20 Renteutgifter og låneomkostn.	391,34	0,00	0,00	2.297,00
21 Avdrag på lån	0,00	0,00	0,00	133.329,36
22 Utlån, kjøp av aksje, andeler o.l.	0,00	0,00	0,00	0,00
23 Netto finansinntekter/-utgifter	48.789,90	187.000,00	187.000,00	51.148,83
24 Avskrivninger	7.676.822,00	7.677.000,00	0,00	7.329.572,00
25 Motpost avskrivninger	7.676.822,00	7.677.000,00	0,00	7.329.572,00
26 Netto driftsresultat	-5.923.396,16	-1.374.000,00	-943.000,00	1.695.109,96
Interne finansieringstransaksjoner:				
27 Bruk av udisponert fra tidl. år (mindreforbruk)	1.018.898,35	1.019.000,00	0,00	31.664,67
28 Bruk av disposisjonsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
29 Bruk av bundne fond	858.132,83	956.000,00	943.000,00	562.134,79
30 Sum bruk av avsetninger	1.877.031,18	1.975.000,00	943.000,00	593.799,46
31 Avsatt til dekning fra tidligere år (underskudd)	0,00	0,00	0,00	61.000,00
32 Avsatt til disposisjonsfond	96.247,92	96.000,00	0,00	110.564,48
33 Avsatt til bundne fond	917.864,61	505.000,00	0,00	1.017.306,59
34 Overført til investeringsregnskapet	0,00	0,00	0,00	81.140,00
35 Sum avsetninger	1.014.112,53	601.000,00	0,00	1.270.011,07
36 MERFORBRUK / MINDREFORBRUK	-5.060.477,51	0,00	0,00	1.018.898,35

Regnskapsskjema 2A viser regnskapet for 2021, korrigert budsjett, opprinnelig budsjett samt regnskapet for 2020.

Som beskrevet under hovedtabellen over økonomisk resultat over har både utgifter og inntekter har vært vesentlig høyere enn budsjettet. Opprinnelig budsjett er korrigert for prosjekter, ekstra tilskudd og tilhørende utgifter, men budsjettet er ikke fullt ut oppdatert og korrigert.

2021 var vært et år med store omlegginger i regnskapsføringen for å tilpasse til krav i økonomiforskriften samt ny intern organisering og ansvarsfordeling. Enkelte arter er underbudsjettet mens andre arter er budsjettet som samleposter. Det gir dermed ingen mening å sammenligne regnskap og budsjett art for art.

Kommentarer til avvik på hovedpostnivå:

Inntektene har vært 5,8 millioner kroner høyere enn budsjettet. Dette skyldes hovedsakelig manglende budsjettering av tilskudd fra Borg bispedømme til kateket, kirkemusikk og diakon (3 867 000 kroner), noe høyere inntekter enn budsjettet på utleie av kirker og menighetshus (231 434 kroner) samt festeavgifter, seremoni- og gravstellsinntekter (1 006 848 kroner). I tillegg har fellesrådet mottatt høyere sykelønnsrefusjon fra nav (305 594 kroner). Interne korrigeringer/omfordelinger av utgifter har også ført til noe økte inntekter (og tilsvarende utgifter) i regnskapet. Som følge av lavt rentenivå på innskudd ble renteinntektene vesentlig lavere enn budsjettet (137 819 kroner).

Utgiftssiden har vært hele 10,9 millioner høyere enn budsjettet. Dette skyldes både at flere poster har vært underbudsjettet/har manglet budsjett samt at utgifter har blitt høyere enn forventet.

- Lønn og sosiale utgifter: Regnskapet er 10,1 millioner kroner høyere enn budsjettet. Lønnsposter er underbudsjettet og det reelle merforbruket er ikke tilsvarende høyt. Imidlertid har lønnsutgiftene også vært høyere enn forventet som følge av at lønnsoppgjøret for 2020 er regnskapsført i 2021, lønnsoppgjøret for 2021 ble høyere enn forutsatt samt at pensjonsutgiftene ble vesentlig høyere enn forventet. Som beskrevet over ble avsetningen til KLP ved en feil ikke oppjustert fra 2020 til 2021 i henhold til anslag fra KLP per september 2020. Når KLP-utgiften i tillegg ble enda høyere medførte dette at avsetningene ble hele 2,0 millioner kroner lavere enn de faktiske fakturaene fra KLP.
I sentrale forhandlinger for kapittel 4 ble KA og fagforeningene enige om en økonomisk ramme på 2,8% for 2021, noe som var innenfor det som ble budsjettet. Resultatet for kapittel 3 ble imidlertid høyere og i tillegg har enkeltansatte fått oppjustert lønnen som følge av for eksempel videreutdanning gjennom året, mens andre har forhandlet høyere lønn som følge av økte oppgaver. Vi har ikke regnet ut det samlede resultatet for 2021 for Fredrikstad kirkelig fellesråd.
- Kjøp av varer og tjenester: Regnskapet viser noe lavere forbruk enn budsjettet (122 062 kroner). Dette skyldes at det i budsjettet ligger samleposter som gjelder lønn. Dersom andelen hadde vært budsjettet på lønnsarter ville regnskapet vist et merforbruk på kjøp av varer og tjenester. Dette skyldes hovedsakelig høyere utgifter til biolje, strøm og fjernvarme enn budsjettet (1 657 835 kroner), husleieutgifter/andre leieutgifter (314 935 kroner), kjøp av IKT-utstyr/annet utstyr (373 193 kroner). I tillegg er som nevnt over ikke alle utgifter (og tilsvarende inntekter) i prosjekter budsjettet.
- Refusjoner/overføringer: Regnskapet viser et merforbruk på 133 633 kroner, noe som skyldes interne overføringer som ikke er budsjettet samt høyere momsrefusjon enn budsjettet som følge av økte utgifter.
- Tilskudd og gaver: Regnskapet viser et merforbruk på 313 291 kroner. Dette skyldes interne overføringer samt overføring av tilskudd som ikke er budsjettet.

Økonomisk resultat per menighet og tjenesteområde i fellesrådsadministrasjonen

	Regnskap	Budsjett	Avvik i kr	Avvik i %
Kirkevergen	1 253 608	1 805 000	551 392	30,5
Økonomi og administrasjon	10 982 572	10 643 000	-339 572	-3,2
HR/personal	1 415 122	1 378 000	-37 122	-2,7
<i>Sum kirkevergens sentrale staber</i>	<i>13 651 302</i>	<i>13 826 000</i>	<i>174 698</i>	<i>1,3</i>
Eiendomsavdeling/kirker felles	2 075 405	5 145 000	3 069 595	59,7
Borge menighet	2 681 086	2 239 000	-442 086	-19,7
Domkirken menighet	4 327 376	2 826 000	-1 501 376	-53,1
Glemmen og Gml Glemmen menighet	5 072 131	3 718 000	-1 354 131	-36,4
Kråkerøy menighet	2 272 913	2 575 000	302 087	11,7
Onsøy og Gressvik menighet	4 951 850	3 528 000	-1 423 850	-40,4
Rolvøy menighet	2 019 378	1 620 000	-399 378	-24,7
Torsnes og Østre Fredrikstad menighet	3 382 927	1 984 000	-1 398 927	-70,5
<i>Sum kirker og menigheter</i>	<i>26 784 175</i>	<i>23 635 000</i>	<i>-3 149 175</i>	<i>-13,3</i>
Gravplass	10 540 183	8 592 000	-1 948 183	-22,7
Rammetilskudd	-45 866 000	-45 866 000	0	0,0
Renteinntekter	-49 181	-187 000	-137 819	73,7
Merforbruk	-5 060 478	0	-5 060 478	0

Det er store variasjoner i årsresultatet i menighetene og tjenesteområdene i fellesrådsadministrasjonen. En stor del av avviket skyldes regnskapsomleggingen som skjedde i 2021, og det er ikke fullt ut samsvar mellom hvor regnskap og budsjett er ført. Tall på aggregert nivå for kirkevergens sentrale staber, kirker og menigheter og gravplass gir et mer reelt bilde av den faktiske situasjonen.

*Kommentarer til vesentlige avvik på de ulike områdene:*Kirkevergens sentrale staber

Mindreforbruk 174 698 kr (1,3 % avvik)

Budsjettet er gjennom året justert som følge av overføring av oppgaver til andre enheter.

På tross av at stillingen som assisterende kirkeverge og en stilling på kirketorget har vært vakant hele året er det et merforbruk på lønn som følge av økte KLP-utgifter og utgifter i forbindelse med lønnsoppgjør.

Utgifter til renholdsmateriell og IKT-utstyr har vært høyere enn budsjettert som følge av koronapandemien.

Eiendomsavdelingen/kirker felles

Mindreforbruk 3 015 619 kr (74% forbruk).

Mindreforbruket skyldes at budsjettet fortsatt inneholder en samlepost på nær 3,0 millioner kroner på kirker felles som ikke er fordelt ut på menighetenes budsjetter.

Fredrikstad kirkelige fellesråd har i 2021 mottatt tilskudd på 2,1 millioner kroner til vedlikehold av kirkebygg (kirker og kapell) fra Fredrikstad kommune som følge av koronapandemien.

Menighetene

Alle menighetene, bortsett fra Kråkerøy, har til dels store merforbruk. Som det framkommer over skyldes dette delvis at en budsjettpost fortsatt ligger på Eiendomsavdelingen/kirker felles, og ikke er fordelt ut på menighetene. I tillegg skyldes merforbrukene økte lønnsutgifter (lønnsoppgjør og KLP) og strømudgifter.

Gravplass

Merforbruk 1 948 183 kroner (23% avvik).

Både utgifter og inntekter har vært vesentlig høyere enn budsjettet (h.h.v. 3 147 150 kr/13% og 1 198 967 kr/8%)

Avvikene skyldes hovedsakelig høyere utgifter enn budsjettet på lønn (ekstrahjelp/sesonghjelp og pensjonsutgifter) og strøm, men generelt har også andre driftsutgifter vært noe høyere enn budsjettet. Høyere feste-, seremoni- og gravstellsinntekter reduserer merforbruket noe.

Rammetilskudd og renteinntekter

Merforbruk 137 819 kr (0% avvik)

Som følge av lav rente ble renteinntektene 137 819 kr lavere enn budsjettet.

Investeringer

Det samlede investeringsregnskapet hadde en totalramme på 23 305 921 kr mot opprinnelig budsjett på 32 776 000 kr og revidert budsjett på 24 859 000 kr.

Som følge av en ekstra tildeling av vedlikeholdsmidler fra Fredrikstad kommune (tiltak i forbindelse med koronapandemien), som måtte brukes i 2021, har framdriften på enkelte investeringsprosjekter vært noe lavere enn opprinnelig planlagt.

2B. Regnskapsskjema – investeringsregnskapet

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
1 Investeringer i anleggsmidler	21.622.682,90	23.139.000,00	32.576.000,00	30.588.222,93
2 Kalk. utg. ved komm. tinglyingsavtale	0,00	0,00	0,00	0,00
3 Renteutgifter, låneomkostninger	0,00	0,00	0,00	0,00
4 Avdrag på lån	0,00	0,00	0,00	0,00
5 Utlån, kjøp av aksjer, andeler o.l.	175.283,00	175.000,00	200.000,00	187.820,00
6 Avsetninger	1.683.238,17	1.545.000,00	0,00	1.237.908,87
7 Årets finansieringsbehov	23.481.204,07	24.859.000,00	32.776.000,00	32.013.951,80
Finansiert slik:				
8 Inntekter fra salg av driftsmidler/fast eiend.	0,00	0,00	0,00	110.800,00
9 Refusjoner	3.962.592,32	4.280.000,00	6.236.000,00	5.721.792,34
10 Kalk. inntekt ved komm. tinglyingsavtale	0,00	0,00	0,00	0,00
11 Tilskudd til investeringer	14.087.567,52	14.606.000,00	14.456.000,00	13.570.037,38
12 Bruk av lånemidler	0,00	0,00	0,00	0,00
13 Mottatte avdrag på utlån (ekstraord.)	0,00	0,00	0,00	0,00
14 Sum eksternt finansiering	18.050.159,84	18.886.000,00	20.692.000,00	19.402.629,72
15 Overført fra driftsregnskapet	0,00	175.000,00	200.000,00	81.140,00
16 Bruk av avsetninger	5.255.761,23	5.798.000,00	11.884.000,00	12.530.182,08
17 Sum finansiering	23.305.921,07	24.859.000,00	32.776.000,00	32.013.951,80
18 Udekket/udisponert	175.283,00	0,00	0,00	0,00

Som følge av merforbruk på drift og strykingsbestemmelser ble 175 283 kr i overføring fra drift til investering for å dekke egenkapitalinnskuddet i KLP strøket, og investeringsregnskapet legges fram med 175 283 kr udekket. Inndekkingen innarbeides i det korrigererte budsjettet for 2022.

For kommentarer på de enkelte investeringsprosjektene som er gjennomført i 2021 vises det til kapittel 6. Gravplass og kapittel 7. Kirkene, drift og vedlikehold.

6. Gravplassforvaltningen

Gravplasmelding

Gjennom året ble det jobbet med en gravplasmelding for gravplassene i Fredrikstad. Meldingen ble fullført i 2021, men ikke vedtatt av fellesrådet før 2022 pga. pandemien. Meldingen er en statusrapport og beskriver ressursbruk, økonomi og utvikling innenfor feltet. Den beskriver tiltak og legger føringer for det videre arbeidet ved gravplassene i Fredrikstad. Med overskriften «*En verdig plass for de døde og en vakker plass for de levende*», er hovedmålene at gravplassforvaltningen i Fredrikstad skal:

- Oppfylle lovmessige krav i forvaltningen av gravferdsvirksomheten
- Tilby gravferdstjenester og gravformer som møter befolkningens behov
- Miljømessig bærekraftig drift og vedlikehold av gravplassene
- Økonomisk forsvarlig drift og vedlikehold av gravplassene
- Ta vare på gravplassenes særpreget og verdi som områder for sorgbearbeiding og refleksjon.
- Yte god service overfor besøkende på gravplassen.
- Ta vare på viktige kulturminner og kulturmiljøer på gravplassene
- Gode arbeidsforhold og et godt arbeidsmiljø for de ansatte

Den desentraliserte organiseringa av gravplassdrifta i Fredrikstad er viktig for å kunne yte den service som vi ønsker overfor pårørende og besøkende på gravplassene. Det er mange jevnstore gravplasser i Fredrikstad med 1-3 begravelser i uka i gjennomsnitt. Arbeidet på en gravplass er ikke bare knyttet til praktiske forhold som gressklipping og oppgraving av graver, men de ansatte har en stor betydning for mange av de som besøker gravplassene. Vi ønsker derfor å beholde dagens organisering med faste ansatte på åtte av de i alt 13 gravplassene.

Gravplasmeldingen viser at det er behov for en økning i antall faste ansatte. Ved å etablere faste samarbeidsordninger mellom gravplassene og jobbe for noe økt bemanning vil vi bedre arbeidsforholdene for de ansatte og sikre en forsvarlig drift i årene fremover.

Det er stor usikkerhet i forhold til behovet for utvidelser av gravplasser fremover. Befolkningsprognoser tilsier betydelig økte antall døde i årene frem mot midten av dette århundre. Det er nok en svært sannsynlig utvikling. Usikkerheten i forhold til arealbehov knytter seg derfor først og fremst til to forhold. Det ene er hvordan kremasjonsprosenten endres og det andre er i hvilken grad vi klarer å benytte slettede graver til ny gravlegging.

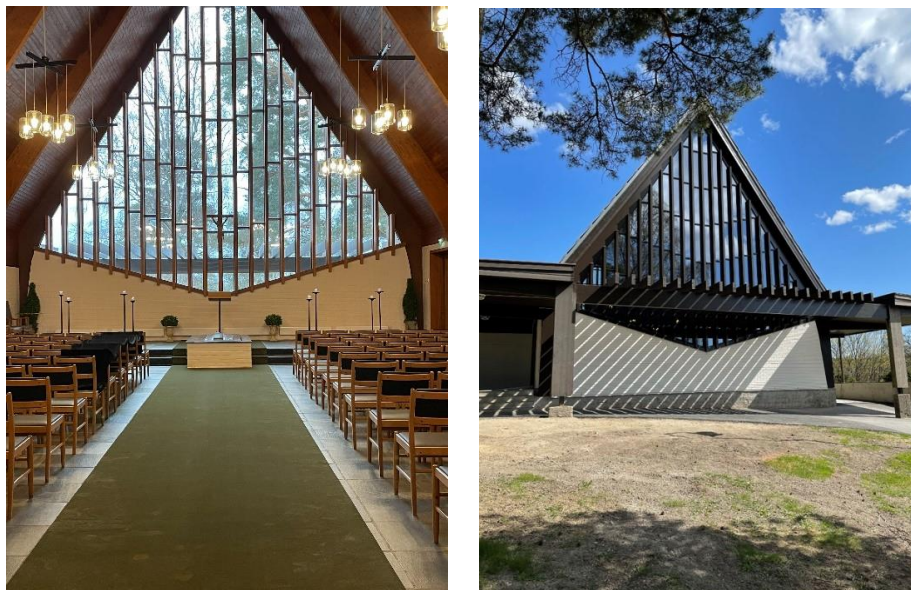
Statistikk

I 2021 ble det gjennomført 664 gravlegginger hvorav 288 var urner. Kremasjonsprosenten var 43,4 %. Det ble tatt i bruk til sammen 236 nye kistegraver og 94 nye urnegravsteder, mens det ble slettet til sammen 533 graver. 12 seremonier ble avsluttet med askespredning.

Investeringsprosjekter

Rehabilitering av sørveggen i Borge kapell

Arbeidet med rehabilitering av sørveggen i Borge kapell ble startet opp i 2020 og fullført i 2021. Bærende limtreramme hadde store råteskader. Hele veggen med skallmur, glassfasade og limtreramme ble tatt ned og bygd opp igjen så lik originalen som mulig, samtidig som vi har valgt varige tekniske løsninger som er mer opp til dagens krav. Prosjektet ble startet i 2020 og fullført vinteren 2021.

Økte nedbørmengder

På Kråkerøy kirkegård ble det gjennomført et stort prosjekt med formål å samle opp overflatevann som kommer fra skråningen bak kirkegården og flommer inn på kirkegården, ødelegger veger og gravfelt. Prosjektet omfattet også omlegging av ledninger og sluk i veger, samt opprydding i bekk ved den nedre gravlunden.

Driftsbygg, personalrom

På Kråkerøy ble driftsbyggets personalavdeling bygget om i 2021.

Planløsningen ble endret og den tekniske standarden oppgradert. Det ble etterisolert deler av ytterveggene og de største vinduene ble byttet. Overflater ble fornyet og VA og elektrisk anlegg skiftet ut. Det ble satt inn nytt kjøkken og innredning i garderober. Det ble installert gulvvarme og balansert ventilasjon i hele bygget.

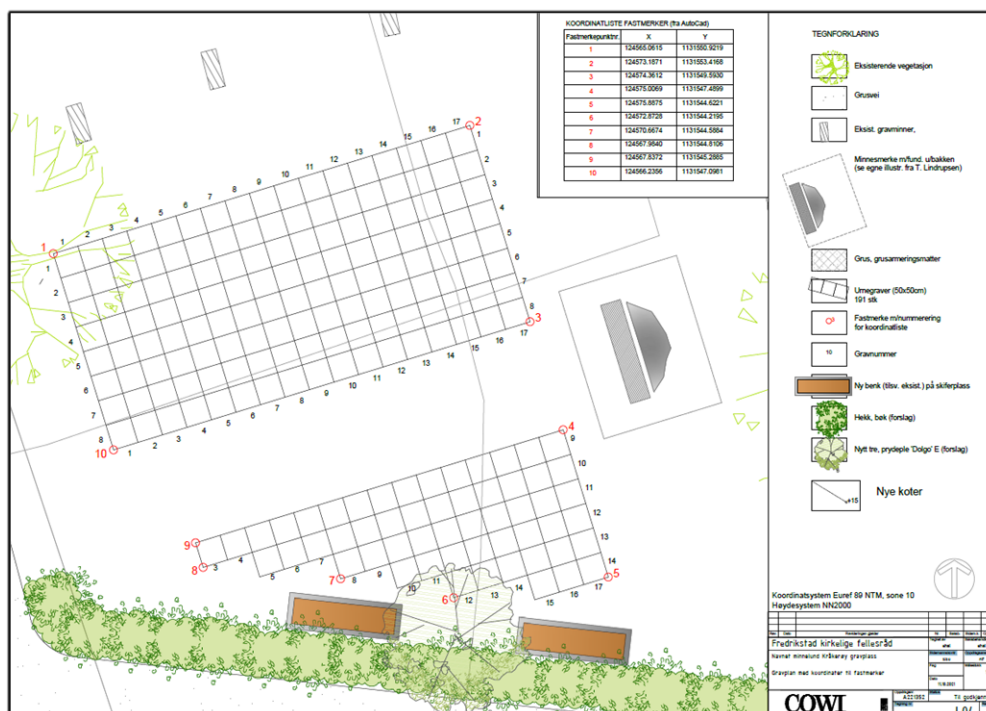
Planlegging av nye personalbygg i Onsøy og Gressvik har pågått gjennom 2021. Planen opprinnelig på Gressvik var å gjøre om innenfor eksisterende bygg, men dette ville bli svært kostbart og gi en dårlig løsning. Derfor har man valgt å gå for et nytt bygg. Planen er å komme i gang med driftsbygg Onsøy i løpet av 2022.

Navnet minnelund

Den navnedde minnelunden på Onsøy kirkegård ble fullført i 2021. Det mangler kun to benker som er bestilt og kommer plass våren 2022.

På Kråkerøy kirkegård er navnet minnelund ferdig planlagt og ble godkjent av satsforvalteren rett før året var omme. Utføres i 2022.

Planlegging inngangsparti Borge kapell

Hele inngangspartiet ved Borge kapell skal fornyes. Skiferdekket der er ødelagt etter mange års slitasje. Fontenen og bassenget har ikke vært i funksjon på mange år. Og det er ikke godt tilrettelagt for funksjonshemmede. Det er laget planer for fornyelse som løser disse utfordringene og samtidig tar med seg fornyelse av håndtering av overvann fra kapellområdet.

Maskiner

Det ble kjøpt inn to nye gressklippere og en liten transporter til Borge gravlund. Vi ønsker å gå over til elektrisk drift på maskiner og utstyr etter hvert som det kommer gode alternativer innenfor de ulike maskintyper.

Personal

Vi har fått to nye faste medarbeidere på gravplassene. Det er fremdeles utfordringer med høyt sykefravær. Noe har vært avhjulpet ved økt bruk av vikarer og ekstrahjelp.

Vi har en svært dyktig og stabil stab med lang erfaring på kirkegårdssiden i Fredrikstad. I tillegg til de fast ansatte har vi en lærekandidat med praksisplass hos oss og i perioder arbeidstakere som er utplassert gjennom arbeidsrettede tiltak.

7. Kirkene, drift og vedlikehold

Fredrikstad kirkelige fellesråd forvalter 11 kirkebygg, av disse er 7 oppført på Riksantikvarens liste over fredede og vernede kirkebygg.

Byggene varierer i størrelse, alder og stil, og er en krevende bygningsmasse å vedlikeholde.

Det er et stort lokalt engasjement i hver menighet og kirkene brukes til gudstjenester, kirkelige handlinger (bryllup og gravferd), trosopplæringstiltak, konfirmantarbeid, konserter og andre kulturelle og menighetsbyggende arrangement og samlinger.

Forvaltningen av kirkebyggene ligger til fellesrådets ansvarsområde. Organiseringen av kirketjener- og vaktmesteroppgavene med en fast kirketjener i hver kirke som kjenner "sitt bygg" godt og har løpende tilsyn med dem bidrar i vesentlig grad til at kirkebyggene holdes i god stand. Evt. feil og skader oppdages tidlig og kan utbedres mens skaden ennå er liten og lite kostnadskreven.

Det at kirkene er betjent av fast personell er også med på å gi god service til brukerne.

Drifts- og investeringsbudsjett

Driftsbudsjett

Det meste av kirkens driftsbudsjett går til lønn, offentlige avgifter, ordinære driftsutgifter og til oppvarming og lys, forsikringer med mer.

Energibruk

Energikostnadene for 2021 er vesentlig høyere i forhold til 2020. Dette skyldes i hovedsak meget stor økning av energiprisene og noe økt forbruk.

Av de 11 kirkene har 7 av kirkene elektrisk oppvarming og 4 har vannbåren oppvarming.

Domkirken og Glemmen kirke er tilknyttet Fredrikstad fjernvarmes anlegg og oppvarmingen kommer hovedsakelig herfra. Onsøy kirke/kapell har beholdt sitt oljefyringsanlegg, men ble bygget om for bruk av bioolje etter at forbudet mot tradisjonell fyringsolje ble innført 01.01.2020.

Under rehabiliteringen av Kråkerøy kirke i 2020-21 er det gamle oppvarmingsanlegget med elektriske rørovnere under benkene blitt skiftet ut til vannbåren gulvvarme samt radiatorer. Det ble boret 3 energibrønner i fjellet og det er installert vann- til vann varmepumpe samt el-kjel i et nytt uthus med teknisk rom rett ved kirken.

Midler til vedlikehold av kirkene sett i langt perspektiv

Vi ble i desember 2010 forespurt av kommunen om å se på årsaker til vedlikeholdsetterslep på kirkebygg. Dette i forbindelse med at Riksrevisjonen arbeidet med dette temaet, samt at de ønsket å se på kommunens forutsetninger for å ivareta det økonomiske ansvaret for vedlikehold av kirkebygg.

Noen punkter som vi berørte i tilbakemeldingen til kommunen var bl.a. at driftsbudsjettet ikke er dimensjonert til å foreta større vedlikeholdsarbeider. Det er en utfordring for både kommune og kirke at de årlige driftsrammene i mange år ikke har vært tilstrekkelige for å gjennomføre de planmessige og regelmessige vedlikeholdsbehov. Ytterligere kutt på driftsrammen fører ofte til at vedlikehold må utsettes. Vedlikeholdsrammene over

driftsbudsjettet de siste årene har vært lave sett i forhold til den store bygningsmassen vi skal forvalte. Skjer det uforutsette ting på kirkene må annet planlagt arbeide settes på vent. Det er mange ønskelige oppgaver vi ikke får utført fordi det ikke er rom for å belaste alt dette samtidig på driftsbudsjettet for alle kirkene.

På høsten 2020 fikk vi bevilget ekstra «Covid-19» tiltaksmidler til kirker og kapell, pga. koronaviruspandemien. Dette var vedlikeholdsmidler som skulle prioriteres med rask oppstart for å skape aktivitet for håndverkere og entreprenørbransjen. Flere vedlikeholdstiltak ble satt raskt i gang i 2020 samt enda flere tiltak ble bestilt for utførelse i 2021.

Kirker felles gikk med et lite overskudd i 2021. Flere tiltak var planlagt utført men vi måtte også ta hensyn til om vi fikk merforbruk av covid-tiltaksmidler som var igangsatt samt evt. uforutsette arbeider samt evt. dekke inn merkostnader med midler fra kirker felles.

I over- og underskudds behandlingen er det ønskelig å beholde driftsoverskuddet på kirker felles for å styrke vedlikeholdsbudsjettet noe, da det fortsatt er mange uløste oppgaver på vent. Det er også ønskelig å ha en dekning om vi får evt. merkostnader med bestilte vedlikeholdsarbeider.

Det bør arbeides videre med å øke driftsrammene slik at det settes av midler til årlig vedlikehold, evt. øremerkede midler eller et vedlikeholdsfond til kirkene, utenom de faste driftsutgiftene.

Menighetene har også bidratt med innsamlede midler for å anskaffe og vedlikeholde diverse utstyr og inventar til kirkene og til menighetssentrene.

Erfaringsmessig har det blitt slik at vi må planlegge mer prosjektrettet og søke om ekstra midler til de store rehabiliteringsoppgavene over investeringsbudsjettene, da det ikke er rom for større oppgaver innenfor driftsbudsjettet.

Det er gledelig at flere kirkerehabiliteringsprosjekter har blitt realisert via midler på kommunens investeringsbudsjetter gjennom flere år. Tidligere har også det vært mulig å søke tilskudd via rentekompensasjons-ordningen fra Staten og Husbanken. Dette har medført at noe av vedlikeholdsetterlepet er hentet inn. Det gjenstår fortsatt store utfordringer på flere av kirkene og det er viktig å ta hensyn til dette i planleggingen.

I Fredrikstad har vi aktive menigheter og vi ønsker å ta vare på kirkene som viktige kulturminner i lokalsamfunnene samt å videreutvikle og tilrettelegge kirkene for alle brukere.

Drift og vedlikehold

Forbyggende vedlikehold og utbedringer

Kirketjenerne utfører løpende tilsyn og diverse vedlikeholdsoppgaver i samarbeid med driftsmedarbeider og bygnings sjefen. Kirketjener på Kråkerøy, Geir Tvette, har fått utvidet stillingen sin med 35% fra august 2017 som i det vesentligste skal benyttes til enklere vedlikeholdsoppgaver i samarbeid med kirketjenerne, men som likevel krever nødvendig kompetanse. Han har med sin håndverksbakgrunn og erfaring denne kompetansen. For 2020 og 2021 har mye av hans tid gått med til arbeider i Kråkerøy kirke i forbindelse med rehabilitering der.

Det utføres jevnlig inspeksjon av takene utvendig og innvendig, loft/tårn og krypkjellere for å påse at det ikke oppstår fuktskader eller annet som kan skade bygget. Nødvendige utbedringer gjøres før skadene blir store. Takrenner og nedløp renskes regelmessig i forbindelse med disse inspeksjonsrundene. Alle kummer og nedløp er spylt med vann slik at

man sjekker at nedløpsrørene ikke er tette eller grodd igjen av løv m.m. Er rørene tette vil vannet som ligger i nedløpene fort fryse til is og rørene sprekke opp og lage lekkasjer, eller føre vannet på avveie inn i vegger eller tak.

Jevnlig ettersyn av taktekking, beslag, taksten og rensing av renner og nedløp på kirkebyggene er viktige og forebyggende samt verdibevarende vedlikeholdsarbeider. Vi ser at det er flere kirketak og tårntekking, fasader, vinduer og dører som bør rehabiliteres for å forhindre videre forfall og fuktskader.

Kirkeorgler og instrumenter

Orglene har tilsyn hvert eller annen hvert år. Tilsynet består for det meste i stemming, mindre reparasjoner og renhold. Større rehabiliteringsoppgaver organiseres som egne prosjekt.

Orglene utgjør i verdi en vesentlig del av kirkenes inventar som det er viktig å vedlikeholde og utvikle for å kunne gi kantorene gode instrumenter til sin virksomhet, i tillegg til å gi menighetene en god opplevelse av kirkemusikken. Pianoer og flygler er også jevnlig stemt og vedlikeholdt.

Det er bestilt nytt pipeorgel til Kråkerøy kirke. For Domkirkens hovedorgel er det stort behov for en større rehabilitering og dette bør sees i sammenheng med innvendig større rehabilitering av kirkerommet. For Kjølstad kirke er det behov for et nytt digitalt orgel.

Brannsikkerhet – HMS

Alle kirkene har brann- og innbruddsalarmanlegg som er direktekoblet til hhv. 110-sentral Øst og Fredrikstad kommunes vektervirksomhets avdeling "Vakt og sikring".

Alle kirkene er "særskilt brannobjekt" etter brannlovens § 13 og vi er derfor pålagt å sørge for årlig kontroll av alarmanleggene. Det er vedlikeholdsavtaler for dette.

Tilsvarende er det avtaler for årlig eller halvårlig kontroll av slukkeutstyr, ventilasjonsanlegg, sprinkler og heiser.

Det har vært branntilsyn fra Fredrikstad brann- og redningskorps i august 2021 på kirker, menighetssenter og kapell. Vi har fått signaler fra FBRK om at det heretter vil bli foretatt tilsyn ca. annethvert år på våre bygg. Dette skyldes bl.a. at tilsynsmyndigheten har registrert et jevnt godt arbeid med brannvernet, at bevisstheten om brannsikkerhet er på et høyt nivå, at det branntekniske utstyret er godt vedlikeholdt og jevnlig kontrollert, at rutiner opplæring er godt ivaretatt og at persontalls-begrensningene respekteres. Praktisk er det da innført en ordning slik at brannvesenet utfører tilsyn på ca. halvparten av byggene hvert år.

Brannverndokumentasjonen oppdateres og revideres jevnlig, det vil fortsatt være fokus på persontall, gode rutiner og øvelser og opplæring av ansatte og frivillige.

Universell utforming

"Lov om forbud mot diskriminering pga. nedsatt funksjonsevne" trådte i kraft i 2009. Det denne loven omhandler omtales til daglig som "universell utforming". I forbindelse med rehabilitering av Kråkerøy kirke har vi søkt og fått godkjent å etablere en fast HC-rampe i koret rett ved prekestolen. Hele korgulvet med korrappen er også ombygd og utbedret, slik at tilgjengeligheten fra kirkeskipet til koret er nå både trinnfri og via trapp. Det har også vært befaringer i andre kirker for å vurdere mulighet for å utbedre tilgjengelighet til koret.

Kurs og samlinger

På grunn av koronapandemien ble det ikke arrangert så mye kurs dette året. Noen deltok på web- baserte fagkurs som ble gjennomført i regi av KA og andre fagorganisasjoner. Det ble arrangert fagsamling for kirketjenere i november hvor fire kirketjenere deltok på dette i Drammen. Fire kirketjenere er også i gang med studiene på Kirketjenerskolen.

Korona-midler i 2020-2021

Fredrikstad kommune fikk bevilget "korona-midler" fra regjeringen i 2020. Dette skulle brukes for å skape aktivitet for håndverkere og entreprenører som fikk sterk nedgang i aktiviteten i forbindelse med korona-pandemien. Etter god dialog og møter med seksjon Teknisk drift fra september kunne kirken få anledning til benytte deler av denne bevilgningen til vedlikehold og rehabilitering av kirker og kapell. En egen avtale om å overføre midler til Fellesrådet ble laget og vi kunne starte opp med å planlegge og gjennomføre vedlikeholdsprosjekter, som ellers ville være vanskelig å få til innenfor ordinære budsjetter. Beløpet var på kr 2.625.000,- eks. mva. Midlene ble fordelt på kirker og gravlunder slik:

- Utbedringer på orglene i Østre Fredrikstad kirke, byttet registerkort i 2020 og bytte av belgskinn i 2021, og Gressvik kirke med ny stemmegang bak orgelet i 2021.
- Reparasjoner av innvendige gesimser og fasader i Østre Fredrikstad kirke i 2021.
- Felling av to trær og beskjæring av de øvrige trærne rundt Østre Fredrikstad kirke (2020/2021)
- Felling av to trær ved Gamle Glemmen kirke samt beskjæring på noen av de øvrige trærne rundt ved kirken og felling av trær ved Kirkestua og Gamlestua (2020/ 2021)
- Rehabilitering av skorstein i Onsøy kapell, har felles fyringsanlegg med Onsøy kirke (2021)
- Nye styringsenheter og fjernkontroll for ringeanlegg i Onsøy kirke, Gressvik kirke, Torsnes kirke, Østre Fredrikstad kirke og Østre kapell, alle disse stedene i 2020 og i 2021 i tillegg på Borge kirke og Rolvsøy kirke. Vedlikehold og service på alle ringeanlegg på 11 kirker og 4 kapell i 2020/2021.
- Vedlikehold og reparasjon av lydanlegg/ AV anlegg Kjølstad kirke og Kråkerøy kapell (2020)
- Reparasjoner av fasader på Onsøy kirke (2020/2021)
- Utvendig vedlikehold på Borge kapell (2020/2021)
- Utvendig vedlikehold av fasader på Østre Fredrikstad kapell og Rolvsøy kapell inkl. ny drenering og avløp (2021)
- Oppussing personalrom ved Kråkerøy kirkegård (2021)
- Innvendig rehabilitering av driftsbygget på Glemmen kirkegård og vedlikehold på deler av yttertak på Glemmen kirke (2021)

Alle avtaler for disse prosjektene ble inngått i 2020, deler av oppgavene ble utført samme år mens mesteparten av arbeidene ble utført i 2021. En god del av arbeidene var avhengig av å bli gjennomført i godt og varmt vær over lengre perioder, bl.a. arbeider på med fasader med kalkmørtel og mineralske overflatebehandlinger.

Noen hovedpunkter for kirkene 2021

Borge kirke (1861)

Utvendig ble kirken delvis vasket og mindre skader i utvendig murpuss ble reparert og deretter malt.

Dører er også vedlikeholdt.

Det ble montert fjernstyring til klokkene og utført service på hele ringeanlegget.

Pga. sterk vind måtte flere takstein legges på plass igjen.

Kjølstad kirke (1986)

En defekt nødløslarmatur i underetasjen ble reparert.

Ventilasjonsaggregatene er vedlikeholdt.

Det var behov for å fornye det gamle digitale orgelet i kirkesalen og planlegging av nytt orgel ble igangsatt og søknad ble godkjent av biskopen i desember. Nytt digitalt orgel ble bestilt rett over på nyåret 2022.

Torsnes kirke (1860 - listeført)

En defekt kontaktor til varmeanlegget ble byttet, og en jordfeil i flomlysanlegget ble reparert. Ett defekt nødløslarmatur ble reparert og låsen og døra til tårnkjelleren ble reparert og justert.

Rammetillatelse for etablering av ny P-plass nord for eksisterende P-plass ble godkjent av kommunen i november.

Videre utredning av løsning for etablering av område med bord og stoler under orgelgalleriet fortsatte.

Østre Fredrikstad kirke (1779 - vernet)

To av de eldste trærne ved kirken var veldig svekket pga. råte, sopp og brannskade og ble vurdert av arborist til å utgjøre en så stor risiko for skade på bygning eller personer at de ble felt i 2020. I 2021 ble stubbene frest bort og beskjæring av de øvrige 16 trærne rundt kirken ble utført.

Skade på utvendig gesims ble reparert, og kirken ble vasket og mindre skader i utvendig murpuss ble også reparert og deretter malt.

Ødelagt og forskjøvet taksten ble erstattet og rettet, samtidig ble renner og nedløp renset ettersett.

Innvendig ble skader på gesimsen og taket reparert og malt på nytt.

Det ble anskaffet ny mikrofon til lesepulten, feil ble reparert og anlegget justert.

En låssylinder ble renset og reparert atter at noen hadde fylt den med tyggegummi.

Feil på lysanlegget ble undersøkt og reparert.

To av de gamle lampene på gallerifrontene ble reparert.

Det ble bestilt service på orgelet og med bytte av skinn i belgen.

Betania menighetscenter i Gamlebyen

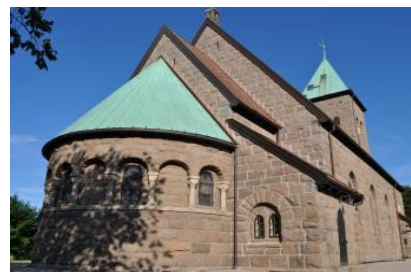
Bygningen har behov for en større rehabilitering, og blant annet har kjøkkenet stort behov for oppgradering for at det skal være praktisk for utleie.

Menighetsrådet vedtok å stenge menighetscenteret for drift fra januar 2021. Dette pga. økonomien og koronapandemien gjorde at det i tillegg ble vanskelig med utleie.

Kråkerøy kirke (1911 - listeført)

Rehabilitering og ombygging av Kråkerøy kirke har vært en omfattende byggeprosess i nesten 2 år og som startet 6. jan. 2020 og kirkerommet var klart til gudstjeneste 13. juni 2021.

- Oppgradering til nytt vannbårent oppvarmingsanlegg med bergvarme. ENØK tiltak.
- Bygningmessig og teknisk oppgradering.
- Forbedring av rømningskapasitet og tillatt persontall.
- Utbedring av universell utforming og mer fleksibelt og brukervennlig kirkerom og sakristier.
- Barnekrok og fornyelse av inventar.
- Nytt kirkeorgel-eget investeringsprosjekt. Ca. 2-2,5 års leveringstid.
- Bygningmessig og teknisk oppgradering finansieres via kommunes investeringsmidler til fellesrådet og nytt inventar finansieres av menighetens innsamlinger.

Ombyggingsarbeider på orgelgalleriet for nytt orgel og diverse ferdigstillingsarbeider har pågått også utover høsten 2021.

Det ble behov for å øke rammen til rehabilitering underveis i prosjektet.

Det er installert nytt lyd- og lysanlegg i kirken og tekniske anlegg er oppgradert.

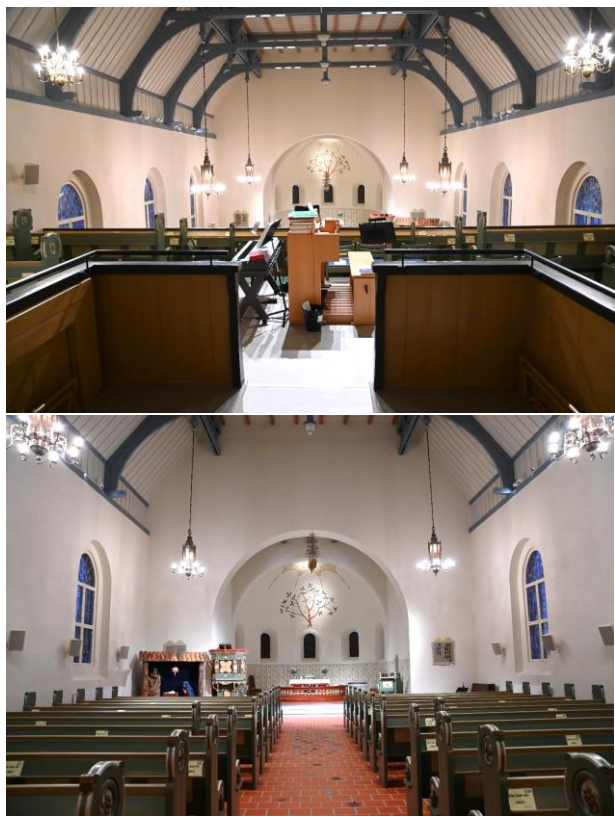
I påvente av nytt pipeorgel ble det anskaffet og montert et brukt digitalt orgel på orgelgalleriet og med høyttalere skjult inne i den gamle orgelfasaden fra 1910.

Det ble signert kontrakt med orgelbygger Weimbs Orgelbau GmbH i Tyskland for levering av nytt pipeorgel. I nytt uthus ved kirken er det etablert teknisk rom med vannbåren varmpumpe som er tilkoblet 3 stk. energibrønner ned i fjellet ved kirken og som forsyner kirken med vannbåren varme i gulv og supplert med radiatorer. I tillegg er det en el-kjele som også kan slås inn ved behov.

Av andre mindre vedlikeholdsarbeider kan nevnes at rekkverk rundt kirken er reparert, granittrinn i terrengtrapp reparert og trærne i alléen opp mot kirken ble beskåret. Det ble lagt inn fiberkabel til kirken, menighetssenteret og kirkegårdens driftsbygg, som driftes i samarbeid med IT-avdelingen i kommunen.

Foto 22. des. 2021-HL

Kråkerøy menighetssenter/menighetskontor

Skiftet ut noe defekt belysning, for øvrig ordinær drift og vedlikehold av tekniske anlegg. Planlagt litt annen fordeling av kontorplasser internt på kontorfløyen.

Gressvik kirke (1925)

Stemmegangen bak orgelet ble laget ny og sikret for å lette og trygge arbeidet for kantor ved stemming av orgelet.

Det ble oppdaget soppdannelse ved nedgangen til kjelleren under alterpartiet i kirken. Firmaet Mycoteam ble engasjert for å bestemme type sopp og tiltak for sanering. En rapport er utarbeidet, og det arbeides med plan for sanering, rehabilitering og forebygging mot nytt soppangrep. Årsaken til soppangrepet kan være fuktinnslag via fuger mellom utvendig granitt og/eller kondensering der kald luft møter varmere bjelkelagskonstruksjon.

Hele lagerrommet under alterpartiet bør sjekkes nærmere for fukt og sopp og bør utbedres.

Utelampene på kirken ble reparert, og en feil på brannsentralen ble utbedret.

Det er også utført reparasjoner på parkbelysningen.

Gressvik menighetscenter

Det ble anskaffet nye møbler til hovedsalen og ungdomsrommet er pusset opp. Dette ble finansiert av menigheten selv.

Onsøy kirke (1877 - listeført)

Noen mindre utbedringer av el-anlegget er utført og sjekket nøddlysanlegget. Service av bio-olje brenner er utført. Det er felles fyringsanlegg til kirken og kapellet og det ble planlagt i 2020 at hele pipeløpet skulle rehabiliteres.

Pipen i kapellet ble rehabilitert tidlig i januar 2021 med innvendig fleksibelt syrefast røykrør og diverse tilpasninger ved oljefyrens røykrør.

Det ble utført flikkarbeider på utvendig fasader og sokkel i 2020, og dette ble ferdigstilt i 2021.

Etter et innbruddsforsøk i safe-rommet for en tid tilbake ble det montert en ny sikkerhetsdør til rommet, med dobbel lås og ekstra innbrudds-sikring. Samtidig ble veggen mot safe-rommet pusset på nytt. Teknisk drift utførte vedlikehold og utbedring av tre gatesluk i veien opp til kirken samt grøftet opp dikene bedre igjen.

Det er arbeidet videre med planer for nytt driftsbygg og toaletter.

Rolvsøy kirke (1908)

Det ble montert et skap i garasjen for beskyttelse av IT- sentralen til kirkestedet.

Etter tyveri av en hovednøkkel så man seg nødt til å bytte ut alle lås-sylindere i alle byggene i juni 2021. Dette er en midlertidig løsning mens det utredes løsning for nytt låssystem for hele kirkestedet.

Det ble montert nye stikkontakter og lysarmatur i kirken.

Sandfangsluk ved kapellet og på P-plassen ble tømt og rengjort.

Det ble montert fjernstyring til klokkene og utført service på hele ringeanlegget.

Rettet og byttet ødelagte takstein etter sterk vind. Sjekket fasader i tårn pga. løs murpuss. Sikkerhetsnettingen som skal fange opp løs murpuss rundt tårnet er sjekket. Tårntaket rustet og bør legges om og det er behov for en større rehabilitering av tårnet og fasader.

Rolvsøy menighetscenter

Ved menighetscenteret ble det satt ned et nytt hjelpesluk ved kjøkkeninngangen for å lede takvannet bedre bort fra bygget samt utbedret med nye infiltrasjonsgrøfter for de øvrige takvannsutkastene. For øvrig ordinær drift og vedlikehold av tekniske anlegg og vannbårent varmeanlegg.

Gamle Glemmen kirke (1100 tallet - fredet)

To trær foran hovedinngangen ble felt. De var blitt så store/vide at de utgjorde en risiko for skade på taket på kirken.

Flere lønnetrær er også beskåret ved kirken.

Skifer- og gatestensbelegningen foran hovedinngangen og rundt kirken ble rettet opp og fuget.

Rettet og byttet ødelagte takstein etter sterk vind.

Kirkestua, Gamlestua, speiderhuset og stabburet

I 2020 ble tak og fasader med vinduer på Gamlestua, Kirkestua, Speiderhuset og Stabburet rehabilitert. I 2021 ble gulvet i Kirkestua slipt og lakkert. Noen store thujatrær ble felt utenfor bygningen.

Glemmen kirke (1853/1888/1949 - listeført)

Taket over toaletter og utgang ved dåpssakristiet ble lagt om etter omfattende råteskader; deler av takbjelkelaget ble fornyet, nytt bordtak og papp, lekter og sløyfer og to nye luftehatter i kobber ble montert. Alle beslag ble erstattet med nye kobberbeslag. Eksisterende taksten ble supplert og lagt tilbake. Loftsgulvet her fikk vi også etterisolert og gjort klart for å lage inspeksjonsluker i tak.

3 stk. utvendige originale veggglamper på kirken ble rehabilitert, og det ble montert nye lysarmaturer i trappeganger til kontorer i 2.et. og orgelgalleriet.

Lydanlegget ble oppgradert med trådløs styringsenhet.

Defekte nødlysmaturer ble reparert eller erstattet med ny, og det ble montert nytt lys for pedalene på orgelet.

Lysrørsarmaturene langs gesimsene i kirkeskipet er gamle og delvis defekte. Her vil det etter hvert bli mer og mer defekte lys. Det er foreløpig foretatt en reparasjon, men det arbeides med prosjektering av nye armaturer og styring av lys for kirkerommet.

Tårnuret har ikke gått siden sommeren 2021 etter at et tannhjul (ganghjul) ble ødelagt av slitasje, og uret har gått helt fra 1949. Det viste seg å være vanskelig å få tak i fagfolk og lang ventetid for å lage deler til dette. Dette må produseres spesielt, og ble etter hvert satt i bestilling. I skrivende stund ble tårnuret reparert 17. feb. 2022 og det originale urverket tikker og går igjen, og timeslag vil igjen kunne høres slik det var.

Parkbelysningen har flere defekte armaturer. Dette ble undersøkt nærmere, og det bør lages en plan for utskifting og oppgradering til LED.

Domkirken (1880 - listeført)

Det er blitt montert et helt nytt og moderne lydanlegg i kirkerommet og nytt trådløst mikrofonsystem. Domkirkens diakonat har også bidratt med finansiering av dette anlegget.

Det er gjort div. mindre reparasjoner på el-anlegget. I kjelleren er defekt nødlysarmatur reparert.

Det er byttet en ventil i ett av brannslangeskapene ved HC inngang.

Det er montert en ny radiator i sidegang nord da den gamle hadde korrosjonsskader, og det er byttet ventiler til radiatorer i kapellet og konfirmantsalen, samt skiftet sikkerhetsventiler på varmeanlegget. Det er utført div. mindre pussreparasjoner på vegger ved skifte av radiator og fjerning av det gamle lydanlegget.

Det er montert ny sprinklersentral for det automatiske slukkeanlegget.

Utvendig rundt kirken er alle hjelpesluk og sandfangkummer tømt og rengjort, og rørforbindelser spylt.

Domkirkekjelleren

Ordinært vedlikehold og service av tekniske anlegg og heis.

Nygaardsgt. 28 - Kirkens hus

Møterommet Kongsten ble ryddet og satt ytterligere i stand til møterom. Det ble ryddet plass i kjelleren for lagring av møbler og utstyr som ikke er i bruk. På møterommene Hauge og Kongsten ble det montert storskjerm.

Ett av kontorene i 3.et. ble utvidet med å fjerne en vegg til et lagerrom for da å kunne etablere en ekstra kontorplass.

Ett av kontorene i 3.et. ble oppgradert til prestekontor med nytt lydtett glassfelt og lyddør.

Utvendig fasade flikkmalt etter tagging. Logoskilt i Nygaardsgata ble dekket med plastplate etter hærverk.

Utført service på heisen.

Utført lydisolering mellom kontorer i 1.et. og lydfeller på ventilasjonskanaler.

Det ble anskaffet noe nytt utstyr ved omgjøring og rokering av kontorplasser på Kirketorget. Utvendig solavskjerming er reparert.

Vedlegg: Mål- og strategiplan 2021 – 2024

Vedtatt av Fredrikstad kirkelige fellesråd 17.02.2021, sak 4/21

I samarbeid med menighetsrådene i Fredrikstad og Borg bispedømme vil Fredrikstad kirkelige fellesråd arbeide for disse målene:

Mål 1

Flere deltar i og opplever gudstjenester og kirkelige handlinger som inkluderende og trosstyrkende fellesskap.

- *Kirken i Fredrikstad prioriterer et helhetlig og variert gudstjenesteliv og kirkelige handlinger preget av omsorg*
- Utarbeide strategi for gravferd og vigsel, vekt på personlig oppfølging
- Samarbeide med prestetjenesten om å fornye/vitalisere gudstjenesten, videreutvikle eksperimentelle gudstjenester.
- Arrangere felles fagdager om satsing på gudstjenesten og kirkelige handlinger

Mål 2

Flere søker dåp, og deltar i trosopplæring.

- *Øke oppslutning om trosopplæring ved styrket samhandling*
- *Vurdere ny organisering med tettere samarbeid mellom menigheter*
- Fremme radikal gjennomgang av planer i lys av økonomi, ressursbruk og resultater
- Videreføre Aksjon dåp
- Tilrettelegge for fleksible tilbud om dåp, inkludert Drop-in-dåp.
- Skape og utvikle tverrfaglige arenaer og samhandling
- Tilskynde samarbeid med Kirkelig Ressurssenter mot vold og seksuelle overgrep

Mål 3

Den norske kirke er synlig i samfunnet, oppleves relevant og engasjerer seg i menneskers liv.

- *Kirken i Fredrikstad skal være aktivt til stede og tilby fellesskap der folk lever og bor. Fellesrådet tilrettelegger for at menighetene kan nå sine mål, og er pådriver for samarbeid mellom soknene og arbeidsgiverlinjene*
- *Tilskynde gradvis differensiering av aktiviteter og ansvar mellom soknene, sentrumskirkene kan ha spesialfunksjoner*
- Utarbeide felles rammeplan for diakoni
- Utarbeide gravplassmelding med vurdering av organisering og stillingsbehov
- Stimulere til nye møtepunkt og aktivitetstilbud, særlig i vekstområder, som Værste
- Utøve verdig og bærekraftig forvaltning av kirkebygg og gravplasser
- Tilrettelegge for økt frivillighet i menighetene (verktøy, kurs)
- Frivillighet: Tilrettelegge for ideutveksling, praksisforbedring og kompetanseløft

- Videreutvikle digitale tjenester, forenkle administrasjon, økt selvbetjening
- Satsing på Allehelgen
- Videreutvikle skole-kirke-samarbeid
- Videreutvikle dialogarbeid (tverrkirkelig og interreligiøst)
- Samarbeide med prestetjenesten om Regnbuemesse, Messe for verdighet som årlige tiltak
- Vurdere framtidige kontorløsninger/Kirkens hus som verktøy for å bygge folkekirke
- Styrke organisasjonskulturen
- Stimulere til medarbeiderskap med fokus på kompetanse og fornying
- Styrke diakonal satsing gjennom samarbeid med andre aktører
- Styrke satsing overfor studentmiljøet, etablere samarbeid med høyskolen

Mål 4

Flere deltar i kirkens kunst- og kulturliv, og kirkens kunst- og kulturarbeid videreutvikles.

- *Kirken i Fredrikstad skal bli en enda mer nyskapende og profesjonell kulturaktør*
- Utarbeide felles rammeplan for musikk/kultur i fellesrådsområdet
- Utarbeide strategi for utvikle sentrumskirkene som kulturarenaer
- Utarbeide plan for vedlikehold og fornyelse av orglene
- Åpne opp for flere aktører enn de vi vanligvis inviterer inn, og være til stede som kirke på nye arenaer
- Styrke samarbeid med kommunen: kulturetat, kulturskole
- Utvikle samarbeid med sponing/deltagelse næringsliv
- Videreutvikle Egil-Hovland-satsingen med festival og akademi
- Etablere samarbeidsforum for aktører som driver med kulturarbeid i kommunen
- Bidra til Hauge 2021

Fredrikstad kirkelige fellesråd vil prioritere sju strategier for å nå målene:

1. Styrke kvaliteten på aktiviteter og tjenester når kirken møter mennesker
2. Videreutvikle helhetlig og målrettet kommunikasjon
3. Utfordre medlemmene til å bruke og delta i lokalkirken
4. Utvikle samarbeid med lokale foreninger og organisasjoner og Fredrikstad kommune
5. Styrke samhandling mellom ansatte og mellom menighetsråd/fellesråd
6. Kirken skaper trygge rom
7. Styrke og tydeliggjøre menighetsrådenes rolle som styringsorgan for menighetene.

Gjennomgående strategi: Videreutvikle helhetlig og målrettet kommunikasjon

- Etablere felles kommunikasjons-plattform for fellesrådet og menighetene, styrke samhandling i kommunikasjonsarbeidet

- Bidra til målrettet kommunikasjon med større fokus på «gul gruppe» ved å delta i «Kommunikasjon som oppdrag»
- Videreutvikle felles annonser til avisene

Gjennomgående strategi: Kirken skaper trygge rom

- All aktivitet i kirken organiseres slik at det er trygt å delta
- Gå systematisk gjennom situasjoner som kan utgjøre risiko i kirkens daglige drift og sørge for at rutiner og prosedyrer for ansatte og frivillige følges opp